

310393

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 5 వ తేది బుధవారము

No. 4.

సంచిక ౪

దుండుభినామ సంవత్సరము, చైత్ర మాస శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౪

హిందూ దేశచరిత్రము

(1)

రెండవ భాగము, మూడవ భాగము

ఇవి రెండును

విజయనగరము మహారాజా కాలేజి ప్రొఫెసర్ గు ఎమ్. వెంకటరంగయ్య ఎమ్. ఏ., గారిచే

వ్రాయబడినవి.

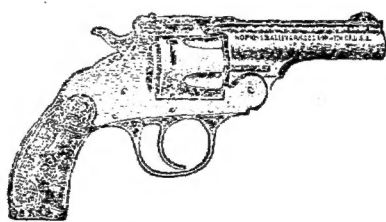
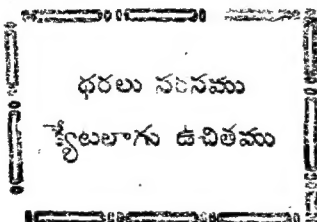
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు.

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras.

అంధకారములో బాతుపాకి గుండునొడుగు కంపెనీవారిచే వాణిజ్యములకు వివాదములు. ఆంధ్రక విద్యుత్ బాతులు యె

౧౨ సెంటు.

వాళ్ళను-3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

విద్యుత్ బాతులలో గొరిగినవి కూడ దొరుకును.

ఆంధ్ర. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పెన్సిల్లు!

మన దేశములో చేసిన పెన్సిల్లు!!

పెట్టుబడి, సామానులు, పనివేతలు సమస్తము మనదేశములోనివే.

“దేశములోని ప్రజలు బ్రతికే సుఖంపడాలంటే దేశములోచేసిన వస్తువులు కొనండి”

మా కొపీ పెన్సిలు చేనికిని తీసిపోదు.

ఒకరూపాయి పంపిన అన్నిరకములు గల నమూనాకట్ట పంపబడును.

ఏకెట్టు:-షియన్. శర్మ కంపెనీ, బంగ్లా. (నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజామజిల్లాలకు) వ్యాపారధరలకు వ్రాయండి. మదరాసు పెన్సిలు ప్యాక్టరీ, వావర్లపేట పోస్టు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలమెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.

ఇతర ఏవిధమైన మెప్పులను కూడ

మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును నెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికీ మంచిది దీప్తి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.

రాజరాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతిగాకములగు

చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది.

అనేకయెడలనుండి యన్న తామర నాలుగైదు సార్లు

తాచినతోడనే పోయినదని నేలమంది మాకు వ్రాసియున్నాడు

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఓటో మోహిని

28౪౩

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు సమయములో నైనను వెండిండ్లు విందులు చేయమంటే నైనను ఈ ఆత్మరథ యంత్రయోగించిన మంచి రోజుపుష్పముల వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఓదనం చేయవచ్చును.

రోబినియా తైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుకూ గచ్చిన నేత్రములకు చలవయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతిపటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లచోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోహిని ధర బుడ్డి 1-కి రూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-

రోబినియా తైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. షియాం కంపెనీ, రిబందరు వీధి, మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జగన్మనీ గారడి, యోగదృష్టి హస్తలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తమాషాలు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరముచేరి తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెక్కున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. (2118-688) పి. ఆర్. జనార్దనసాయుడు, బంగ్లా, గుంటూరు జిల్లా.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్లు

సుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యశాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్. రావుగారికల్ల కనిపెట్ట బడిమంచి టేబులెక్కుతో చేయబడి స్నానమునకు మిక్కిలి ముఖ్యముగాయుండును. 80 గాలనులనీరు పట్టును. వలయువారు ఆరరు తో రూ 1-0-0 అడ్వాన్సు పంపుకూ పోస్టాజ్ను రయిలు స్టేషను పెరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రూ 5-0-0 లు మాత్రమే వి. పి. రయిలు ఖర్చులువేరే. స్వదేశి స్టోర్సు, 82 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

అహమధాబాదు

సభలు

36 వ దేశీయ మహాజనసభ

ప్రతి 1-కి రూ 0-4-0

వర్తకులకు 100-కి 25 -వో! కమిషనియ్యబడును ములుగు-వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుద్ధితను పోగొట్టుట యందు చేకరిక గాంచినది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చెట్టెనను తపాలాఖర్చు ప్రతికముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

బహుమానము

వైద్యవిద్య

ఆయురారోగ్యవైద్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

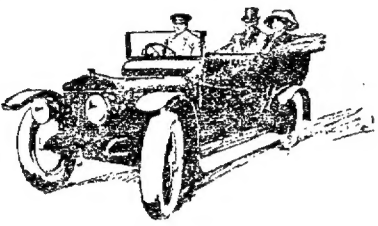
రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవజీ, (8198) 27, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ERASMIC

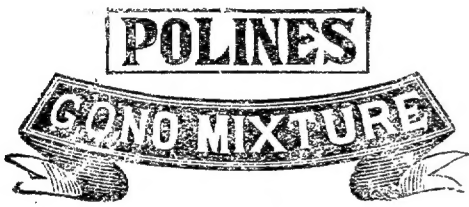
చర్మమును మెత్తపరచుచు శుభముగ నుండును.
నువాసనకు ఘనతకు గుణమునకు అద్వితీయము.
ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకును.
అన్నిప్రార్థనలకు వర్తకులవద్ద దొరుకును.
(2)

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై స్ట్రెన్జిత్వము గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూ 16 లు చొప్పున చెల్లించవలెను.

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1001, Kilkank, Madras

18 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి చెందినది.

ఈ ఔషధము గ కేరళా మొదలగు అన్ని విధములైన నెగరోగములకు గాఢగంటిగా చెప్పుబడినది. ఇది సుప్రసిద్ధమైన వనమూలికచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మోతాదు నేవించిన ఉపశమము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అందు గోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసానుండి తెప్పించుకొని నేవించినవిధములకు అనుభవమునాద గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జ్ తో సహా బుడ్డి 1 కి రూ 3-7-0 రెండింటికీ 6-10-0 మూడింటికీ రూ 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఈ త్రైములు యింగ్లీషు వ్రాయుటకు యుచితము
D. polines & Co.
Chemists, No. 5 Hanuman Roy Lane
Calcutta

జాతకమార్పాండము

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తియై సిద్ధముగా నున్నది. 800 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థూలము, గ్రహస్థూలము, భావస్థూలము, వర్ణములు, హాదకపర్వ, అష్టకపర్వ, తాత్పర్యసహితముగా గుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్భావములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి కులభవతైలిని ఆత్మదృష్టముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నర్సయ్యుడే తిరిగి సామ్యు వాపసు చేయుచును. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు భోజనములు చేసినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు.

అలసత్వవో ప్రభులు దొరకవు.
ఆ కల్ల వెంకట శాస్త్రి.
గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.
(గోదావరి జిల్లా)

మార్గము గార్వే

నీగ్రోలలో గాంధీమహాత్ముడు

అమెరికా నీగ్రోల క్రొత్తనాయకుడు

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల నీగ్రో యు. ఎన్. ఐ. ఏ సంఘమున కీత దధ్యతుడు. ప్రపంచమునందున్న నీగ్రోలందరి కిని స్వాతంత్ర్యమును చేర్చుట కీయద్యుచును ప్రారంభింపబడినది. భారతీయులకు గాంధీమహాత్ము జైతివాడో నీగ్రోలకు గార్వే అజ్ఞివాడు.

నీగ్రోలు బానిసత్వమున చాలకష్టములకు పాతైరి. వారట్టిస్థితిలో నున్నను నీగ్రోలకు ప్రత్యేకముగ దేవాలయములను కట్టిరి. విద్యాశాలల నేర్పరచిరి. పారిశుధ్యములు గమనించిరి. బానిసలను పేద వారికి బహుకంటకముగ కర్ణకళోరముగ నుండెను. స్వాతంత్ర్యజ్వరము వారిలో 106 డిగ్రీలకు మించిపోయెను. వారు దాశ్యశ్చంభలము భేదించుటకు 1821 లో డీవాసేగారి నాయకత్వముక్రింద తొలిసారియు 1822 లో నాథనలు టన్నరు గారి నాయకత్వముక్రింద రెండవ సారియు ప్రయత్నించిరి. వారి నాయకులు లా రెండు సార్లును ప్రభుత్వ దౌర్భాగ్యము లు రితి సిన న వారిలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ అంతరింపలేదు. చివరకు అమెరికాలో ప్రజాకలహము తటస్థించినపుడు. నీగ్రోలకు స్వాతంత్ర్య మియ్యబడెనని ప్రకటించబడెను.

అది ఎట్టి స్వాతంత్ర్యము-యచ్చి బంగారుము వంటిదైనది. 1880 వరకు నీగ్రోలలో 100 కి 98 మంది తెల్లవారికింద కఠినమగు సేవకా వృత్తి చేయుచు నేయుండిరి. 1910 లో 100 కి 81 మందియుండిరి. ఇప్పుడు 100కి 21 మందియును సేవకావృత్తియందున్నారు. సాంఘిక రాజకీయ విద్యావిషయములం దెట్టిఅభివృద్ధిని వారికవకాశములేదు. దేవాలయములలోను పాఠశాలలలోను నీగ్రోలకు ప్రత్యేకస్థలము లేవునుపడెను.

వారిలో రిఫర్మ ఎలను, అల్లగాండరు క్రమెలు, హిరే, బుకరు, టి. వాషింగ్టన్ గాన్తవంటి నాయకులు వందలకొలది బయలుదేరి వికవత్సమే బలమని బోధించిరి. ప్రాచీనకాలము నందు మన కాంగ్రెసునాయకులవలెనే వారను ప్రార్థన పద్ధతి నవలించిరి. పాఠశాలలను కళాశాలల నేర్పరచిరి. వారిలో విద్యాధికు లగు స్త్రీలును పురుషులును బయలుదేరిరి. ఈరీతిగా అన్ని విషయములలోను సంఘాభివృద్ధిని సమకూర్చిరి. అంతట గార్వే రంగమున పొడవూపెను.

ఇతడు సమాధానమున కంగీకరింపడు. ఎన్ని కష్టములు వచ్చినను కాంతిని వదిలగూడదనువాడుకాడు. సమాన గౌరవమును మానవత్వనని అతడును అని ననుసరించుచున్న 60 లక్షలమందియును సమగ్ర గా నైకకంత్వముగ ప్రభుత్వము, నడుగుచున్నారు. అందులకు వారైత్వర్యారోగ్యములనేగాక ప్రాణములనుగూడ నర్పించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. గార్వే గారు యూరోపు, వర్ధదక్షిణ అమెరికా లు, జమైకా పచ్చి ను యిండిము, మున్నగు దేశములందు సంచారము చేసి చాలవిషయముల నభ్యసించెను. 1-5-1914 న జమైకాలో నతడు "యు ఎన్. ఐ. ఏ, సంఘముకు స్థాపించెను. 1918 లో అమెరికాలో న్యూయార్క్ నందు కాళాసంఘ మేర్పరపబడెను. ఇప్పుడు ప్రపంచ మంతటను 70 సంఘము లున్నవి. "అఫ్రికా దేశము నాఫ్రికావారె అనుభవింపవలె" ననునది వారిసిద్ధాంతము. అని అమెరికానుండి యొకరు బాంబే క్రానికలు ప్రతికవ వ్రాసిరి.

అమ్మచున్నాము

నెండ్ల హాండ్ 14, 7½ బి. హెచ్. పి హోస్పిటి ఆయర్ యజ్జి జిల్లా గ్వెన్సుయిజ్ విజ్ సిలిర్ నెట్టిప్ర్యుగర్ 8 అంగులముల పంపు అమ్మకమునకు యున్నవి.

కావలెను

12. యజ్. హెచ్. పి యజ్ జిల్, పట్టికల్ బాయిల్ కావలయును.
సి. ఆర్. కృష్ణారెడ్డి, c/o సి. కె. రెడ్డి, బెజవాడ.

"తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము."

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్గమున నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. వివరముల క్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!
ఇన్స్ట్రక్షన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

ప్రకటన

పి. సి. హెచ్. లక్ష్మణరావు అండుకో.

చెన్న పట్టణం బార్డిటవును (పోస్టుబాక్సు నెం 48) నెం 48 రు మలయ పెరుమాల్ వీధి, కొత్తబాపిడి, సమీపంలో, పొడుగుచిన లక్ష్మణరావు అనే నేను, యంతవరకు కార్ల సూర్యు పి. సి. హెచ్. లక్ష్మణరావు అనే పేరుతో భవసారియనుచు వచ్చిన వ్యాపారము, నా స్వంత వ్యాపారమనినీ అందులో యంతవరకు యితరులకు యెవరికినీ యేవిధమైన హక్కు భాద్యతలు లేవనినీ యంతటినుంచి నా స్వంత వ్యాపారముయొక్క పై పేరును మార్చి పి. సి. హెచ్. లక్ష్మణరావు అండుకో అనే పేరుతో నా స్వంత వ్యాపారమును పూర్వము వలెనే జరుపుకొనుచున్నాననినీ నాకాతా దార్లకున్న యితర లాభకులను యిందు లక్ష్యముగా తెలియచాడమైది.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు

1922-23 సంవత్సరమునకు ఈదిగువ తెలుపబడిన కంట్రాక్టులకు తెండరులు 1922 సం॥రం ఏప్రిల్ నెల 8 న తేది శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు రిప్పన్ భవనమున వద్ద కమిషనరుగారిచే వారిఆఫీసున దు అంగీకరించబడును.

అచ్చొత్తిప బడిన తెండరుఫారములు చెన్న పురి కార్పొరేషను హెల్తు ఆఫీసరుగారివద్ద దొరకును. సదరు ఫారములలో వ్రాసి పంపినట్టియు, సదరు ఫారములలో తెలుపబడిన నిబంధనల ప్రకారము ఓప్పుకొన్నట్టివారి తెండరులు మాత్రమే అంగీకరించబడును.

(1) చాకలపేట, బార్డిటవు ఈరెండు స్థలములయందు మదరాసు కార్పొరేషను వైద్యశాలలకు కావలసినవస్తువులు, బజారు ఔషధములు మున్నగు వాటిని సప్లైచేయుటకు కంట్రాక్టు రులు కావలెను.

(2) జూలాజికల్ లోటలో నున్న జంతువులకు ఆహారము సప్లై చేయుటకు కంట్రాక్టులు కావలెను.

మదరాసు కార్పొరేషన్
హెల్తుడిపార్టుమెంటు
81-8-22. ఎమ్. బజ్ జిల్లా
కమిషనరు.

అమ్మకము

పుయ్యూరు యెట్టేటు యిలాకా జంగం గూడెం గ్రామములో శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరమణయ్యమ్మ రావుబహద్దరుగారికి నున్న శేరి పల్లం య 36-0 లున్న జరిబు య 8-40 సెంటులను విక్రయించబడును. పల్లం రామిలేరు నల్లనీరు ఆధారము గల చెరువుతూములవద్ద ఏకఖండముగా నున్నది. నూజివీడు రోడ్డుకు ఒకమైలు దూరము, జరిబు కూడా పల్లముకు చేరియే యున్నది కావలసినవారు వెంటనే ఈ క్రిందివారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలెను. (3530)

శ్రీరాజా ఇనుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు,
బహద్దరుగారు.
నూజివీడు (కృష్ణాజిల్లా)

తెలకుప్పలకు పూచీయెను

ఔషధము

చర్మముపైన యుండు తెలకుప్పలు తెవూత వలన రి ది:ములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే శ్రేష్ఠ మైన మూలికలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యచ్చిను ధరకంటె రెండింతలు నైకము నాపసియ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి తో సహా రూ 3 లు.

ఈ త్రైములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను
(3430) The Arya Nursery, P O Kamtaul
Darbhanga.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 5-వ బుధవారము.

Table with 6 columns: Station, Max Temp, Min Temp, Rainfall, Wind Speed, and Humidity. Rows include various locations like Hyderabad, Secunderabad, and others.

సర్కారులు:—కొన్ని ప్రదేశము లందు మాత్రము మబ్బులు స్వల్పముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమియం దెక్కువ మార్పులు లేవు.
దక్కను:—మబ్బులు లేవు. ఆర్ద్రత అధికము. పగటి వేడిమి 104.3 డిగ్రీలు దాటెను.

గుంటూరు వార్తలు

(ప్రత్యేక విలేఖరుడు)

ఏప్రిలు 1వ తేదీన గుంటూరుపురమునం దొక సభ జరిగెను. దీని నాగభూషణం ఎం. ఎ. గారధ్యక్షత వహించిరి.
సీ. ఆర్ నాయుడుగారు విలేఖరులందరి భారతీయులనుగురించి యుపన్యాసించిరి. ఈసమావేశమున అన్ని పక్షముల వారును పాల్గొనుట గమనింపవలసిన యంశము. దేశభివృద్ధియగు విధానము నెదుర్కుటయందు రాజకీయ కక్షలవారికి విభేదములున్నను అట్టివిధానమును తొలగించుటకు భారతీయు లందరును ఏకాభిప్రాయమై యుండెడిన సువ్యక్తమాయెను.

ఆంధ్ర ర్యాణవిద్యాలయం - మందిర ప్రవేశోత్సవం

ఏప్రిలు నెల 11 తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు మానసియులైన శ్రీయత జయ్య నరసింహేశ్వర శర్మగారి యధిపత్యమున జరుగును గాన, ఆంధ్రగిర్వాణ విద్యాలయం దభిమానముగల తాము మిత్రులతో దయచేయ వేడుచున్నాము.
చిత్రపు వేంకటాచలము ఆధ్యక్షుడగు, తల్లాప్రగడ నూర్యవారాయణరావు కార్యదర్శి. కొవ్వూరు, గోదావరితీర్ము.

ప్రైట్ మెన్
బలమును, ఆరోగ్యమును నిచ్చు ఒక ఆహారము. ఇది పాలు, మిట్టమైక్, మల్లు అను భాగ్యములతోను, ఇంకను అనేక బలవర్ధక మగు పదార్థముల సారమును పిండి యాదకెట్టి చేర్చి యొక దివ్యవోరము.

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.
దైర్ఘ్యము:— ఇట్టి గవ్వజిడ్డి, వేకిలు, జమిందారు మొదలగువారు గలరు.
పాడ అధికు:— 3, 8/1 ఆస్పీనియస్ వీధి, డక్కా.

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?
1. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలుచే గుణములు నాకును నావద్దకు వచ్చు కోగులకు అతిక్రమీకముగ నున్నది.
కె. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్లబజారువీధి రంగూను, బర్మా.
లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు జనులకు గలుగు సకలవిధ లోగములను పూర్తిగా బాగుచేయును.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0
సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)
పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది

బుధవారము

దీక్షాఫలము

క. వి. వి. నుండియు బంగుర్రె

భారమునకు వగవ వలదు • పరమపుణ్యంబు

గోతి ప్రతి మేను బూనితి

గారణములు మీ కెఱుంగఁగదగినది దివ్యభా. ఆ. ఆ. 2.

దీక్షాఫలము మహాసంకల్పము దీక్షాఫలమునకు ప్రమాణము. మహాసంకల్పమునకు మహాఫలము స్వల్పసంకల్పమునకు స్వల్పఫలము గలుగుచుండును. సుదృఢమైన మహాసంకల్పము మహాఫలమును సమకూర్చుచుండును. భారత జాతీయ మోక్షమునకు గాంధీ మహాత్ముడు మహాసంకల్పమును జేసి స్వరాజ్యదీక్షావిధానమును బోధించి పరమ పూజ్యతను బడసెను. గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహశ్రమమునందున్నను కారాగృహము నందున్నను సంచారము చేయుచున్నను స్వరాజ్యదీక్షావిధిని స్వయముగ ననుష్ఠించుచు భారతీయుల ననుష్ఠింప గోరుచున్నాడు. దీక్షాఫల మనుభవజ్ఞులైన మహాత్ములకునలె సామాన్యులకు గోచరముగాదు. దీక్షావిధియందు సామాన్యులకు ప్రతిబంధకములు మాత్రమే గోచరంబగు చుండును గాని దీక్ష కనసరమైన శిక్షణవిధానము గోచరంబగుచుండదు. కాని మంచిఫలము గలిగినపుడు దీక్షా ప్రభావము సామాన్యులకునైతము గోచరంబగును. ప్రజలకు విజయని విజయము గోచరంబైనట్లు విజయనిదీక్ష గోచరంబుగాదు. విజయడు భారత రణవీరమునందు విజయమును బడయుటకు బొందిన మహాశిక్షణము విజయార్థులకు గుణసాతముగ నుండవలయును. పార్థుడు తేజోనిష్ఠతో ధనుర్విద్యాభ్యాసమును జేసి ధర్మరాజ్యస్థాపనమును జేయగలిగెను. గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహదీక్షయును భారతీయుల కీ గుణసాతమునె బోధించుచున్నది. మూడేండ్లక్రితము భారత ప్రభుత్వము మహాస్తంభనమునకు సాధనంబైన కాలట చట్టమును ప్రజాభిప్రాయమునకు బ్రతికూలముగ నిర్మించినపుడు గాంధీమహాత్ముడు కాలట శాసనోపసంహరమునకు శత్యాగ్రహదీక్ష నుపదేశించి స్వయముగ నవలంబించెను. ప్రజలును ప్రభుత్వమును సత్యాగ్రహదీక్షాధర్మమును గ్రహింపజాలక బోయిరి. పంజాబు దురంతములు గలిగినవి. కాలటచట్టమునకు పాంచాల పరాధవముతోడ్పడినది. సత్యాగ్రహపరము విశేషమైనది. కాలటచట్టమునకు పంజాబు దురంతములకు ఖతావతు సమస్యజతగలిగినది. ఈ ప్రతిబంధకములు భారతజాతీయస్థితికి సంతృప్తిమైన దుర్దశకు లక్ష్యములుగ నున్నవి. భారతజాతీయ దుర్దశను దొలగించి శుభస్థితిని గలుగ జేయుటకు గాంధీమహాత్ము డసిద్ధాంతవ్రతమైన సత్యాగ్రహవ్రతమునకుబదులు సులభమైన యసహాయోద్యమ దీక్షను బోధించి భారతజాతి కాత్మధర్మమును సంస్కరింప జేసెను. అసహాయోద్యమదీక్షావ్రతమునకు గలిగిన ఫలమును గత సంవత్సరవృత్తాంతములు సువ్యక్తము చేసినవి.

దీక్షాఫలము

మహాత్ముని సత్యాగ్రహమునకు బాత్రమైన కాలటచట్ట ముపసంహరమును బొందినది. ఖతావతు సమస్యకు సంచలనము గలిగినది. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము స్థిరతరమైనది. అధికార సమ్మోహము పోయినది. సేవకావృత్తి యందు కోరిక తగినది. న్యాయస్థానముల ప్రతిభ స్థిరమైనది. ప్రజలయందు చాత్మవిశ్వాసము వికసించినది. స్వదేశాభిమానము స్వభావాభిమానము స్వధర్మాభిమానము వర్ధిల్లెవి. స్వరాజ్య విజయఘోష ఆసేతు హిమాచలపర్యంతము మారుమ్రోగుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదనమునకు ప్రజలు త్యాగమును జేయసంసిద్ధులైరి. వృద్ధనాయకులు యువకులు స్వరాజ్యసంపాదనమునకు కారాగృహవాసమును పరమానందముతో స్వీకరించిరి. నిర్బంధితుల మందహాసము పరమోత్సాహము నిర్భయస్వాంతము జాతీయ హృదయస్వరూపమును విశ్వాసమును సువ్యక్తముచేసినవి. గాంధీమహాత్ముని దండనము సయితము ప్రజాసంకల్పమును స్థిరపరచినది గాని మాన్చలేదు. ప్రజ లెప్పటివలెనే స్వరాజ్యవ్రతము ననుష్ఠించుటకు బూనుకొను చున్నారు. కాని యధికారుల నిర్బంధములు మహాత్ముని దండనము ప్రజల యుత్సాహమునకు భంగమును గలుగజేసిన వను వదలి వ్యాపించుచున్నది. ఈ వదలి సత్యమైన ప్రజలకు స్వరాజ్యదీక్షాప్రభావము విశేషము గాతేని విశేష మగుచున్నది. ప్రజాహృదయమునందు గలిగిన సంచలనము ప్రభుత్వమునకు భయభ్రాంతులను గలుగజేసి నిర్బంధవిధానమునకు పులికొలిపినది. అసహాయోద్యమావలంబకుల నేదో రీతిని దండించుట కధికారవర్గము పూనుకొనుచున్నది. దండనపు సిస్ట్రు విధింపబడుచున్నది. నీటి సస్టై నిలువబడు నని తెలుపబడుచున్నది. కర్రదెబ్బలు తగులుచున్నవి. గాంధీబోపి ద్రోహచిహ్నమైనది. గుంటూరుమండల వార్తలను వినునపుడు ప్రజాహృదయమునందు గలిగిన విషాదదశ విశదము గాగలదు. మండలాధికారి వర్మను గారు ప్రజాహృదయమునందు భయభ్రాంతులను గలుగజేయుచున్న విధమును వారి నిరంకుశచర్యలు తెలుపుచున్నవి. సంతానముగారు తెలిపిన పంజాబు స్థితి దుర్భరముగ నున్నది. వేలకొలది ప్రజలు నిర్బంధముల పాలగుచు మహాశవ్వముల ననుభవించుచున్నారు. అస్సాముశార్తలును నీ యుదంతమునె బోధించుచున్నవి. అధికారవర్గము ప్రజాసంకల్పమును భేదించుటకు బూనుకొనినవిధమును నిర్బంధవిధానము వేయివిధముల విశేషము చేయుచున్నది. ప్రజాదీక్షను భేదించుట కధికారవర్గ మవలంబించుచున్న సాధనలు ప్రజాధర్మమును వ్యక్తము చేయుచున్నవి. మహాదీక్షకు విఘ్నపరంపరలు గలుగుట సహజము. విఘ్నపరంపరలు గలుగునపుడే ధీరులు సంకల్పమును విడువకను దీక్షను పరిసమాప్తముచేసి కామితార్థములను బడయుచుందురు. వర్తమాన సందర్భ సమయమునందు భారతీయులు స్వరాజ్యదీక్షను పరిసమాప్తము చేయవలసిన యవసరము గలిగినది. ఆ దీక్షను బూర్తి చేయుటకు భారతీయుల కాత్మప్రజోధమును గలుగజేసిన జాతీయవారము సకల విధముల నారాధింప దగియున్నది.

దీక్షావారము

శ్రీరామనవమితో దీక్షావార మారంభ మగుట శుభసూచకముగ నున్నది. స్వధర్మనిర్వహణమున కాత్మసమర్పణము చేసిన శ్రీరాముడు దీక్షాపరులకు పఠమలక్ష్యముగ నుండగలడు. ఆ పర్యవసానమునందు హిందువులు సహజముగ పవిత్రమైన శ్రీరామనామ సంకీర్తనముతో కాలము గడుపుదురు. దీక్షావారమునందు బాలోలి కార్యవిధానమును పూర్తిచేయవలసిన భారము దీక్షాపరులమీదను గలదు. బాలోలి విధానమైనను నూతనవిధానము గాదు. ఆంధ్రదేశ కీర్తిని బెంపొందించిన విజయవాడ విధానమునె బాలోలి విధానము సమర్థించుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘము లాగు కోటిసభ్యులను జేర్చవలయును. సభ్యులను జేర్చుట సాధ్యముగానపుడు స్వరాజ్యదీక్ష ప్రత్యక్షముగ నుండదు. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి విశేషముగ ద్రవ్యమును ప్రోగుచేయవలయును. గత సంవత్సరము నందు మహాత్ముడు రెండువారములలో 60 లక్షల రూప్యము లను వసూలు చేసి భారతీయుల స్వయంశక్తిని విశేషము చేయగలిగెను. ఈయేడా మహాత్ముడు యరవడాచెరసాల యందు స్వరాజ్యపమును జేయు చున్నాడు. గాంధీనామ సంకీర్తనమును జేయుచు స్వరాజ్యదీక్షను బూనదలచిన వారందరును యథా శక్తిని తిలకు స్వరాజ్యనిధికి కానుకలను సమర్పించి లోకమాన్యుని సంస్కరణమును మహాత్ముని యాదేశమును స్వరాజ్యదీక్షను సేవించవలయును. నిర్మాణవిధానమునందు ముఖ్య విషయము ఖద్దరు. ఖద్దరుభారణము ఖద్దరు వ్యాపనము ఖద్దరునిర్మాణము భుక్తిముక్తి నొసంగి స్వరాజ్యమును స్థాపింపగలవు. భారతీయుల దీక్షయంతయును ఖద్దరునం దిమిడియున్నది. ఖద్దరు భారతజాతికి మోక్షమును గలుగజేయగలదు. ఖద్దరధికారులకు బెరుగును గలుగ జేయుచున్నది. ఏక్షణమున విదేశవస్త్రవ్యాపార మంతమొందినదో ఆ ముహూర్తమునను స్వరాజ్యము ప్రత్యక్ష మగును. సంతోయాత్ముల కీధర్మరహస్యము గోచరము గాకపోయినను భక్తుల కీధర్మము గోచరంబగుచున్నది. పండిత మదనమోహన మాలవీయగారిపుడు సంపూర్ణముగ ఖద్దరు మంత్రమును బోధించుచున్నారు. జాతీయవారమునందు ప్రజలు ఖద్దరు వ్యాపనమునకై వారి యావచ్చక్తిని వినియోగించి మహాత్ముని యాదేశమును సఫలము చేయుట ధర్మము. ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరు వ్యాపకమునకు స్త్రీలు ముందంజ వేయుచు స్వరాజ్యదీక్షను బూనుట శుభావహముగ నున్నది. కాకినాడ నెల్లూరులందువలెనే యితర పురములందును స్త్రీలు ఖద్దరు వ్యాపనమునకై దీక్షనుబూని మహాత్ముని యాదేశమును పాలించుదురు గాక! రేపే జాతీయదీక్షావార మారంభ మగుచున్నది. ఆ వారము భారతీయుల యాత్మగౌరవమును సమర్ధించుట కేర్పడిన సువారము. భారతీయుల యాత్మగౌరవమునకు స్వరాజ్యమే సాధనము. స్వరాజ్యస్థాపనమునకు ప్రజలు దీక్షాపరాయణులై పవిత్రమైన జాతీయవారమును నిర్మాణ వ్యాపనమునకై వినియోగించి పురుషార్థమును సాధించి ధన్యవాదములకు బాత్రులగుదురు గాత! స్వరాజ్యదీక్షాపరాయణుల కహింసా సత్యధర్మము లారాధ్యములై సత్యాగ్రహ స్వరూప మనుభవసిద్ధమైనవయ్యుగ ధర్మస్థాపనము సాధ్యమగును.

మూల్వీ వ్యవహారము

చీరాలవలెనే, మూల్వీ వ్యవహారము దేశమునం దెల్ల ప్రసిద్ధిపడసినది. తాతా కంపెనీవాడగాని, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారుగాని, మూల్వీ రయితుల మొరల నాలకింపకుండిరి. వారి భూములు జల మయము లయినను, కుటుంబములకు తీరని నష్టము వాటిల్లినను, తాతా కంపెనీవారు సేతువును నిర్మించుట మానుకొనలేదు. ఇదివరకు రయితులు సత్యాగ్రహ మవలంబించి, సేతు నిర్మాణమున కాటకము గలిగించిరి. కంపెనీవారు మరల తమ పనిని ప్రారంభించిరి. రయితులు మరల సత్యాగ్రహము బూనిరి. కంపెనీపనివారలు, ఎన్నితిప్పలుపెట్టినను తమ స్థానములను విడువరయిరి. వారికి దెబ్బలు తగిలెను. అందుచే కంపెనీవారు తమ పనులను చాలించిరి. తీవ్రచర్యలకు గడంగుటకు వీరు బాంబాయి ప్రభుత్వమువారిని ప్రోద్బలపరచిరి. సత్యాగ్రహాలపై నిపుడు చర్య తీసికొనబడెను. కొందరకు ఖైదు శిక్షలును జామీనుశిక్షయు కలిపి విధింపబడెను. మరికొందరకు జరిమానా విధింపబడెను. ఈ రీతిన మూల్వీ రయితులు తమ నిశ్చయమును విడనాడుటకు, నిర్బంధమార్గ మవలంబింపబడుచున్నది. 141 శిక్షను కొందరు సత్యాగ్రహాలపై ప్రయోగించబడినది. “మహారాష్ట్రము, ఎవర ప్రయత్నము న్యాయమును నడోగు ర్తింపవలెను. దృఢప్రతులగు సత్యాగ్రహాల నంపి మూల్వీ రయితులకు సహాయము చేయుట మహారాష్ట్రపు ధర్మము. వీరికి మహారాష్ట్రము నోడ్వ దనియెడల, మూల్వీ పేటకేగక, సత్యాగ్రహము కొనియున్న ప్రజ్ఞిమ మహారాష్ట్ర భాగమున కంతకును వివత్తు వాటిల్లును”, అని మహారాష్ట్రాధ్యక్ష హెచ్చరించుచున్నది. ఏప్రాంతమునగు జూచినను, నిరంకుశత్వము చెలరేగుచున్నది. ప్రజాభీష్టము తృణీకరింపబడుచున్నది. అధికారుల, ధనవంతుల మాట చెల్లుబడి యగుచున్నది. ప్రజలు మొరపెట్టినను, విన్నపముల సుపీనను, ప్రార్థించినను, లాభము గలుగుట లేదు. పేరుమార్గము గానక, వారు సత్యాగ్రహము నవలంబించిన, దాని నడగదొక్కుటకు అధికారులు పూనుకొందురు. లా, ఆర్డరులకు భంగము వాటిల్లినను, గగ్గలు పెట్టుదురు. అంతియగాని, ప్రజాశయమున కినుగుణ్యముగ నడచుట చేతనే, శాంతియు క్రిమమును సుస్థాపిత మగునను సత్యమును వారు గ్రహింపరు. ఈ పద్ధతి మారవలయును. అధికారుల దృష్టి మరియొక వైపునకు మరలవలయును. ప్రజాశయములపై గౌరవము గలుగవలెను. ఇందుకు స్వరాజ్యసిద్ధి యత్యావశ్యకము. మూల్వీ, చీరాల వ్యవహారములు సత్త్వ స్వరాజ్యసంపాదనావశ్యకతను తేటపరుచుచున్నవి. అందునిమిత్తము భారతీయులను ప్రోద్బలపరుచుట కీనిదర్శనములు సహాయపడుగాక!

పాట్లేగారి దోషము

మద్రాసు క్రైస్తవమిషనరీ యగు రివరెండు పాట్లేగారు, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమును నిరసింపుచు, ప్రభుత్వచర్యను గూర్చి తన యసమ్మతిని ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రికలో దృఢముగ తెలిపినది, పాశకులకు దెలియును. అన్యాయము శపింపని ఇంగ్లీషువారు కొందరు యుండుచేతనే, క్రిష్టియాలి గౌరవము ఇంకను నిలిచియున్నది. మద్రాసు మెయిలు పత్రికకు, పాట్లేగారి లేఖ రోమావేశమును కలిగించుట వింతగాదు. పాట్లేగారిని, గాంధీ పక్షపాతి యని, మెయిలు పత్రిక పేరిడినది. గాంధీని, పాట్లేగారు సాధువుగవుడని పేరిడిరి. గాంధీతత్వవైరము డని మెయిలుపత్రిక

జాతీయ దీక్షా వరము

ఏప్రిలు 6 నుండి 14 వరకు.

స్వరాజ్యస్థాపనమునకు

- కాంగ్రెసునందు సభ్యుల తేర్పుడు
- తలకు స్వరాజ్యనిధిని పోషింపుడు
- ఖద్దరు న్రతమును స్వీకరింపుడు
- అహింసా సత్య ధర్మముల నారాధింపుడు
- అస్పృశ్యతను తొలగింపుడు

హరితాళము-చేరీయుల కందరికి 13 తేదీ. బాత్తుగా వీలులేనిరాష్ట్రములవారికి 14 తేదీ.

గాంధీమహాత్ముని, నాయకులను భజియింపుడు.

తెలుపుచున్నది. గాంధీ శిక్షను తొందరపడి నిరసింపుటచే, బ్రిటీషుపక్షపాలనము పట్ల పాట్లేగారు క్రూరమగు నేరమును గావించిరిని మెయిలుపత్రిక నిందించుచున్నది. హిందూదేశమునకు వారు మిగుల హాని గావించిరట. గాంధీగారి నిరాడంబరజీవితము జూచి, పాట్లేగారు మోసపోయిరట. ఇంతటి నేరము గావించిన పాట్లేగారిని మెయిలుపత్రిక తీవ్రమునా? తొందరపడి ప్రాసిన అన్యాయపు లేఖకు, పాట్లేగారు రాజభక్తి గల హిందూదేశమునకును, బ్రిటీషుపాలనమునకును, తుమాపణ యొసగవలెనని, మెయిలుపత్రిక గర్జించుచున్నది. పాట్లేగారేమని సమాధాన మిత్తురో చూడవలయును.

వ్యత్యాసము

డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు పత్రికకు మధుర విలేఖకుడు రెండు కేసులలో శిక్షల వివరమును తెలిపెను. ఒక కేసులో సహాయనిరాకరణ ప్రచారకునిపై రెండు సంవత్సరముల కఠినశిక్షను రెండువందల రూపాయల జరిమానాను, జరిమానాను చెల్లించని యెడల రిమానముల ఆధిక కఠిన కారాగృహ శిక్షను విధించిరి. నిందితుడు విచారణలో పాల్గొనక స్వేటుమెంట్టును మాత్రము దాఖలుచేసెను. తీర్పును కోర్టులో చదువవలయునని కోరినను, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్టుగాఁగ నిరాకరించిరి. మరియొక కేసులో కూని నేరపు ప్రయత్నముక్రంద, నిందితునికి ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షను జడ్జిగారు విధించిరి. ఈరెండు కేసులలో విధింపబడిన శిక్షల వ్యత్యాసమునకు డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు పత్రిక ఆశ్చర్యము గనుబజుచుచున్నది. సహాయ నిరాకరణ ప్రచారము కూనినేరపు ప్రయత్నమునకన్న ఎక్కువమార్గార్థ మని ఎంచినందులకు, ఈపత్రికకు వింతయగుచున్నది. ఇంతటి దారుణ శిక్షలను సహాయనిరాకరణ ప్రచారకులపై విధించుట వివేకము గాదని, ఈపత్రిక అధికారులకు బోధించుచున్నది. ఈ శిక్షల వ్యత్యాసము సహాయ నిరాకరణ వలంబుల కాశ్చర్యము గలిగింపదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధాన స్వభావమును కనుగొనుట కిట్టి వ్యత్యాస మొత్తయు బనివచ్చుచున్నది.

లాయడు జార్జిగారి విజయము

జివోవా సమావేశపు సందర్భమున తమ ప్రభుత్వముపై విశ్వాసము జూపవలయునని లాయడుజార్జిగారు కామన్సు సభవారిని కోరిరి. లాయడుజార్జిగారు ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టక ముందే మిగిలినమంత్రులతో మంచిమాటజేసికొనిరి.

అందుచే, యూనియన్సు మంత్రుల యనుచరులు సముతము, తమనాయకులు ద్రొక్కిన మార్గమునే త్రొక్కుట వింతగాదు. విశ్వాసమును గనుబజుప నిరాకరించుచు, క్లిన్సుగా రొకసవరణ నుపపాదించితిగాని, ఆ సవరణపై విశేషముగ చర్చ జరుగలేదు. ఇకడిపెండెంటు లిబరలు పక్షమునకు నాయకుడగు ఆస్క్విత్తుగా రాసభకు రాజాలక బోయిరి. క్లిన్సుగారి సవరణను కామన్సుసభవారు తుదకు నిరూకరించి, పథానమంత్రిగారి తీర్మానము నంగీకరించిరి. లాయడు జార్జిగారి తాత్కాలిక విజయము గలిగెను. మరికొంతకాలమువరకు లాయడుజార్జిగారి పలుకుబడి కొనసాగవచ్చును. కాని, ప్రస్తుత పరిస్థితుల జూచిన, కొయలిషనుప్రభుత్వము చిరకాలము నిలువజాలదనియు, విచ్ఛిన్నమయ్యెడి సూచన లిదివరకే గలవనియు, గ్రహింపవచ్చును.

దువ్వూరి సుబ్బమణిగారికి కఠినశిక్ష

ఆంధ్రదేశ స్త్రీలలో శిక్ష నొందుటకు, దువ్వూరి సుబ్బమణిగారు ప్రఖ్యమురాలు. ఆమెకు గలిగిన గౌరవము, ఆంధ్రస్త్రీప్రపంచమునకు గలిగిన నలుల ఎంచవలయును. ఆమెపై జామీను సెక్షను క్రొంద, మేజిస్ట్రేట్టుగారు సంవత్సరపు కఠినకారాగృహశిక్షను విధించిరి. దువ్వూరి సుబ్బమణిగారు, స్వరాజ్యోద్యమముకొరకై, ప్రశంసార్హముగ కృషి సలిపిరి. స్త్రీలను సముతము ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధింపవలసిన యవసరము గలిగినపుడు, అహింసాబద్ధ మగు నిరాకరణోద్యమమునకు వియము గలిగె ననుటకు సందియ మేముండును. సుబ్బమణిగారు నాదీప్రపంచమునకు మార్గదర్శకురాలగుచున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆంధ్రస్త్రీలు ఉత్సాహముతో కొనసాగించుటకు, సుబ్బమణిగారికి గలిగిన నినుపమాన గౌరవము, ప్రోద్బలపరుచు నని భావించెదము.

మలబారు

చలబారు సహాయసంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము కల్లికోటలో ఏప్రిలు నెల 1 వ తేదీనాడు జరిగెను. మాజీ కాల దుస్థితిని నివారించుటకై తగుసలహానియ్యటకు నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారి నేతృత్వమున సభవారు పరిశీలించిరి. గృహవసతితేక, ఆహారములేక మామిడిలు విగులకపడుచున్నదినియు, ప్రస్తుతము చేయుటకు సహాయము చూడనియు విచారణ సంఘమువారు తెలిపిరి. ఈవిషయమై తగినప్రయత్న మొనర్చుటకు కత్తెరుగారితో కలసిమాట్లాడుట యుక్తమని సభవారు తీర్మానించిరి. సహాయనిధికి విశాళముల పంపనయనని కోరటకు తీర్మానింపబడెను. ఆశ్రాంత్యములంజున్న మామిడికర్రకులు దాతాపు పదివేల రూప్యములు విరాళముగనొసంగిరి.

విదేశ వార్తలు

ప్రధానమంత్రి తీర్మానము

అధిక సంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడుట

కామస్వ సభయందు చర్చ

లండను, ఏప్రిల్ 15:— ఈ దినమున కామస్వ సభ యందు లాయరు బార్నిగారు మంత్రివర్గమునందు సమ్యక్మును దెలుపవలెనను తీర్మానమును దెచ్చెను. కేసు సమావేశ తీర్మానముల ననుసరించియే జేసోవా సమావేశమునందు తీర్మానములును, కార్యక్రమమును నుండవలెనని యాతీర్మానమునందు గలదు. ఆస్పెక్టుగాను కేరళబాధచే సభకు రాజాలకపోయెను. లాయరు బార్నిగారు ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీ తరువాత కామస్వ సభకు హాజరగుట కిదియే ప్రధానము. సభికులు మంత్రిగారిని కరతాళము లతో నావ్యవించిరి. కేసు సమావేశ తీర్మానముల ననుసరించియే జేసోవా సమావేశ కార్యక్రమ ముందుననియు ఈ సందర్భమున కామస్వ సభ వారు మంత్రివర్గమువారి చర్య నామోదించెద రని యుత్తీర్మానము నుపపాదించుచు లాయరు బార్నిగారి విషయముల దెలిపిరి:— మంత్రివర్గమువారు దీనియందు మార్పుల నొనర్పిరను విషయము సత్యము. కే సుపవాదించిన దానియందు మార్పులు జేయకుండగనే మంత్రివర్గమువారు దాని సంగీకరించిరి. (మంత్రి వర్గహస్తము)

ప్రతిపక్షులకు సమాధానము

జేసోవా సమావేశ కార్యక్రమము కేసు సమావేశ తీర్మానముల ననుసరించి మూక్తమే జరుగవలెనని నియమించుటచే జేసోవా సమావేశమున ఇతరవిషయముల చర్చించుటకు వీలు గలుగుట లేదని కొందరు నుడువ్రతుండిరి. జర్మను మిత్రమందలి యొడంబడికయందును, నవ్వు పరిహారములందును మార్పు లొనర్చుట న్యాయమైనను అట్టి విషయములను జేసోవా సమావేశమున చర్చించుటకు వీలు లేదు. పరామర్శమున కర్మంతముఖ్యములగు నీ విషయములందు జేసోవా సమావేశమువారు నియమించినట్లు నగ్న వలె నని కొరట యన్యాయము. యూరపునకు సంభవించిన దాడిద్రవమును, అంతర్జాతీయ వాణిజ్యమునకు—అందు ముఖ్యముగ క్రిటనునకు—అభివృద్ధికి భంగకరమైన వాణిజ్యహింసయును దోలఁద్రోయుటకును దేశమునందు కాంతి నెలకొల్పటకును జేసోవా సమావేశమునంటి ప్రయత్న మత్యావశ్యకము. రష్యావారి సూత్రములు అసహ్యకరములుగను దుష్ప్రభావములుగను ఉన్నను వారితో యొడంబడిక గావించుకొనవలయునను ప్రయత్నము యూరపుయొక్కయు ప్రపంచముయొక్కయు దృక్పథమున జూడవలెను గాని రష్యాయందు జరుగు విషయములను బట్టి ఈ ప్రయత్నము పరిష్కరింప గడంగరాదు. రష్యా తన భగ్యములను గుర్తెరుగ వలయును. ఇతరదేశములందలి పరిపాలనా పద్ధతులతో సంబంధము గల్గించుకొనుచుదానిని దోలఁద్రోయువలె నను ప్రయత్నములు విధువలెను; ఇరుగుపొరుగు ప్రభుత్వముల వాటి ప్రదేశముల వాక్రిమియకొను ప్రయత్నములను ఉద్దేశము లన్యవిధవాదవలెను. రష్యాయందు ప్రత్యేకవ్యక్తుల యాస్తి (ప్రొప్రీటీ) టు (పాపంటి) యొందరాదను విషయమున సంతృప్తహృదయు జరుగునూచనలు గానించుచున్నవి. నవంబరు 1 వ తేదీన యుపన్యసింపుచు లిననుగాను సాంఘికవిధానము (కమ్యూనిస్టు సిస్టము) విషయము గాంచనేర దని యొప్పుకొనిరి. ఇదియే రష్యా యొక్క నిశ్చయమైన నయెడల రష్యాతో మైత్రియొనర్చుకొనుట కవక శము గలదు. రష్యాతో మైత్రి యొందవలె నన్న కామస్వ సభవారు దాని నామోదించవలెను. కాని, రష్యాను తమ వాదానులను సుశూన్యముగ ననులూఁచి టెట్టుచుండిరి ఇతర ప్రభుత్వములకు సమ్యక్ము గురువంతకరమున, రష్యానుండు అన్ని దేశముల రాజకీయ ప్రతినిధులును నుండవలరు. అంతరంగమున ఆంగ్ల దేశమున, యూరపు ఖండయంతయును తమ సహాయముకొర కెదురుజూచు చుండిరిని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి ఈ విషయమై చాల తీవ్రమైన ప్రయత్నములొనర్చుచున్నారు.

సవరణ

కన్నుగారు జేసోవా సమావేశము నామోదించుచు విషయ అసమావేశ కార్యక్రమము కేసు సమావేశ తీర్మానములు సంబంధించి సంతకరకే నియమింపబడుటచే నందులకు విచారించి

గాలి నిమూట కట్టుట

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

తైముప్పతిక

లాయరు బార్నిగారి యుపన్యాసముపై తైముప్పతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—లాయరు బార్నిగారి యుపన్యాసమును గాలి మూటకట్టు ప్రయత్నముతో పోల్చినయెడల నది సదుపమానముగ నుండును. వారి యుపన్యాసమున జీవములేదు. లాయరు బార్నిగారు తన మంత్రివర్గము పోయినయెడల వచ్చు మంత్రివర్గమును వర్ణించినపుడు మూత్రము వారు తమ సహవాచాచమత్కృతిని గనబరచిరి.

రష్యాతో సంబంధములను గురించి నుడువుచు లాయరు బార్నిగారు, 1797 సంవత్సరము పిట్టు మంత్రివర్గపుడు తన మంత్రివర్గమునందలి దైహిత్వలపోరు బడబాలక పరాసువారితో సంధియొనర్చుటకు బయలుదేరి పారిసునకు వెడలెననియు తాను మూత్రము దైహిత్వల పైదెరింపులవలన బాధ నందుటలేదనియు నుడివినప్పుడు సభయందు నవ్వు మిక్కిలి మమ్యెను.

లాయరు బార్నిగారు పిట్టుమంత్రివర్గపుని సహోద్యోగి యు అతివాదియగుకొకరినివర్ణించినపుడు సభ్యులమార్పులు చచ్చిలుగారైపునకు దిరిగి ను చచ్చిలుగారు పండుగించి హురుమందిరి. మంత్రివర్గమునందలి అంతకలహమును, లాయరు బార్నిగారి ఎత్తుపాడుపునల సభ్యులు గ్రహించిరి.

చాల సోవియట్లు పటాలములు చేర్చబడుచుండే నని లాయరు బార్నిగారు దెలిపినపుడు కార్యకసభ్యుల మోములపై చిరునవ్వు వృత్తమొనర్చుకొని అతిమిగిన సభ్యుల కోపపూర్విత నివాదములందు మునిగి పోయెను.

ఈ సమయమున గనిపెట్టి లాయరు బార్నిగారు, విజృంభించి లిననుగాను కమ్యూనిజము విఫలమాయనని ప్రకటించిరిని దెలిపి కార్యకసభ్యులను ఎకతాళి జేయ వారంభించెను. తరువాత లాయరు బార్నిగారు రష్యా యెడల నకలంభించు విధానమును గురించి దీర్ఘముగ నుపన్యసించెను. మంత్రివర్గమే గెలయనుగాని ఈ యుపన్యాసము నా ప్రతిష్ఠను యెక్కువ జేయలేదు: అంతేగాక తనతండ్రి అలసిపోయి కత్తి యుడిగియుండే నని తుమారుడు గుట్టుబడుట పెట్టెట్లున్నది.

మార్క్సిజము నుండియు లండను నందు ఇండియా స్టాన్సువ్యాపారము మందగించెను. ఇప్పుడు తిరిగి మరుకుగ నుండెను. భారత రాజకీయపరిస్థితులవలన నిట్టిమాంద్యముదట్టింపెను.

ఏప్రిల్ మాస ప్రారంభమున ఇంగ్లండునం దధికముగ మంచు కుపానము ప్రారంభ మాయెను. దక్షిణ జేల్యునం దంతటను రెండడుగుల మందమున మంచుగురినెను. గ్రేటెలు మొదలగునవి సాచుకొని పోయెను. కొన్ని పోట్ల వాల్డులు గూడ గలదు.

చుచు మంత్రివర్గమునందు సమ్యక్ము లేదను సవరణ నుపపాదించిరి. జర్మను సంధియొడంబడికయందు మార్పుల నొనర్పవలెననియు రష్యావిషయమై వెంటనే శ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలెననియు వీరు నుడివరి.

నల్ దోనాల్లు పెక్కి నుగారు సవరణను బలపరచిరి. బోనరలాగారు లాయరు బార్నిగారి తీర్మానమును బలపరుచుచు వారి రాజకీయవిధానమును ప్రశంసించిరి. సోవియట్లు ప్రభుత్వము సంగీకరింపక పోయినయెడల సోవియట్లు ప్రభుత్వమునం దింకను కొన్ని మార్పుల నొనర్చుటకు వీలుండక పోవచ్చును. ఇతర ప్రభుత్వములతో రష్యానులు నాగరిక పద్ధతులపై సంబంధ బాంధవ్యముల స్థాపించుకొనిన తరువాతనే వారిని చట్టసమ్మతమగు ప్రభుత్వ మని అంగీకరించుటకు వీలుండునని నుడివరి.

జేసోవాయందు నానారాష్ట్రసమితివారి కార్యనిర్వాహకసంఘ మొకటి యొందవలెననియు జేసోవా సమావేశము నుండి నవ్వుపరిహార సమస్యను తొలగించుట ఆనుచితమనియు రాబట్ట సినిలుగారు నుడివరి.

సభా చర్యను ముగించు నందర్భమున, జేసోవా సమావేశము క్రొత్తప్రపంచమును సృష్టించుట లేదనియు ఇందువలన ప్రపంచ మొక అడుగు ముందునకు నడువవీలుండుననియు చాల ర్లేనుగారు నుడివరి.

సవరణకు ప్రతికూలముగ 81 వ నందియు అనుకూలముగ 84 వ నందియు సమ్యక్ముల నిచ్చుటచే సవరణ వీగిపోయెను. తీర్మానమున కనుకూలముగ 87 వ నందియు ప్రతికూలముగ 94 సమ్యక్ముల నిచ్చుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

విల్లందు సమస్య

డివెలరాగారిపక్షము

ప్రభుత్వనాక పట్టుకొనబడుట

ఏప్రిల్ 15:— క్విట్ ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి జెం దిన మందుగుండుసామాను నాక డివెలరాగారిపక్షమువారిచే పట్టుకొని దోచుకొనబడెను. డివెలరాగారిపక్షమువారు జెం దిన కొంత మంది రిపబ్లికన్లతో వచ్చి నాక యందలివారిని బెడరించి కార్కు నగరమునకు త్వరత్వరగా నాకను గొనిపోయిరి. అచ్చట నాక యందలి ఆయుధముల నవరకే సిద్ధము చేయబడియున్న 100 మాటూబారీలలో నెక్కించుకొని దీసికొనిపోయిరి. తరువాత నాక ప్రభుత్వదృష్టియొన బాడనుబట్టి కార్కు నగరమునకు జని వదలివేయబడిన నాకను గొనివచ్చెను. అందు 400 లై ఫిల్బుసు, 700 రివాల్యూరు 89 చుర ఫిరంగులును, ఇంకను మందుగుండుసామానును గలదు. ఈనాకను వెతకుచు నాక యధనాక వెడలెన పుట్టికి ప్రజాస్వామ్యవాదులు వదలిపోయిన వట్టి నాకను ప్రజలు దోచుకొనుచుండెడి. సందేహి అనుకూలరగు వారిసంఖ్యయే అధికముగనున్న కార్కునగరముననే తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారికి తెలియకుండ నట్టివని యొనర్చబడుట జూడ తాత్కాలిక ప్రభుత్వముయొక్క నిస్సహాయత వెల్లడి అగుచున్నది. పార్లమెంటునందు దెలుపబడెను.

కెన్యా సమస్య

డిలామరు ప్రభువు

ఏప్రిల్ 15:— తైముప్పతికయొక్క నైగిలి విశేషకు డిటుల దెలుపుచున్నాడు:— లండనునందు డిలామరు ప్రభువర్గముచే గావించబడిన కృషి సంస్కృతికరమగు పరిణామమును జెందెనని డిలామరుప్రభువు దెలుపుచున్నాడు. మేమాన్సుర మరు వాతావరణము నిర్మలతను జెందెను. దేశీయుల అభివృద్ధి గమనింపబడెను. ప్రభుత్వమున నూచింపబడిన విధానము భాగ తీయులకుగాని అంగ్లేయులకుగాని సంస్కృతికరముగ లేదని చచ్చిలుగారు దెలిపిరి. చచ్చిలుగారు త్వరలోనే క్రొత్తవిధానమును కెన్యాగవర్నరుగారికి పంపును. ఈవిషయమై త్వరలో పరిష్కారమగు నూచనలతోవని డిలామరు ప్రభువు దెలిపెను.

సోషలిస్టుల సమావేశము

సంస్థానం జరుగుట

ఏప్రిల్ 15:— బర్మిన్గండు కిచ్చిస్టారు భవనమున నీ దినమున అంతర్జాతీయసోషలిస్టు సమావేశము జరిగెను. రామ్సే మెక్ దొనాల్లు, హారి గోస్టింగు టూమెగార్లు (బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగ హాజరైరి.

సమావేశమున మున్ని విత్కల్ లండరాదని బోల్షివిక్కులు పట్టుపట్టుటచే సమావేశము భగ్నమగునని దోశెనుగాని తుదకు సమావేశము జరుపవలెనని తీర్మానింపబడెను.

హెర్ అడ్లరు (అస్ట్రీయా) గారు ఈ సమావేశము కార్యకసమస్యల పరిష్కరింప నెత్తించుట కుత్సేకరింపబడె నని దెలిపిరి. సభ జరుగుచున్నది.

బెల్జియన్ హత్యలు

బెల్జియన్ల దిటీవల తవరత గృహములలో జంపబడిన నలుగురు కాథలిక్కులే యని దెలియుచున్నది.

ఎస్.ఎం. మైత్రగారు భారతదేశమునందు కాంతిని నెలకొల్పుట యెట్లు అను గ్రంథమును రచించిరి.

ముగ్గురు అసభికార భాగీరథులు భాగీరథులచే నెన్నుకొనబడవలెననియు అందు ఒకరిని రాజప్రతిగాగొక రాష్ట్రమునకు గవర్నరుగ నియమింపవలెననియు దీవిజనల కమిషనర్లు, జిల్లా అధికారము నియమించుటయందుగూడ నీవిధానమునే యవలంబింపవలెననియు వీరు నూచించిరి.

భారతదేశమునందు మహమ్మదీయులచే అల్లరులు గలిగిన యెడల మహమ్మదీయ సంస్థానాధీశుల సైన్యములతోనను హిందువులచే నల్లరు తొనర్చబడినయెడల హిందూసంస్థానాధీశుల సైన్యములచేతను అణగగొట్టవలెనని వీరు నూచించిరి.

ఇటీవల నైగోలి (కెన్యా) యందు జరిగిన దేశీయుల తిరుగుతాటునందు 37 దేశీయులకు 3 నెలలనుండి 2 వార్షముల వరకు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

రష్యాయందు ప్రభుత్వమువారు అత్యాధియోక్త ప్రదర్శనశాలయందలి చిత్రసమితులను కొన్నిటిని విక్రయంప నెంచుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు చక్కయందలి భవనమున వశపరుచుకొన నెత్తించుటచే పెట్రోగ్రాడునందు ప్రజలకును ప్రభుత్వసైన్యమునకును పోరాటము జరిగెను.

జేసోవా సమావేశమున వివేరములు సంభవించుటకు జేయుటకై దానికి పూర్వ మొకసమావేశము గావించబడును.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

బొంబాయిలో 2-వ తేదీని గొప్పసభ

వి. జే. పటేలు, సరోజినీదేవిగార్లు మున్నగువారు రుపన్యసింతులు

అనాడే అఖిలభారత ఖిలాఫతు సంఘమువారు జేరోక మహాసభను బొంబాయిలో జరుపుట చోటనీ - బీ అన్నను - ముజమాల్ గార్లు మున్నగువారు రుపన్యసింతులు - మహాత్మా నభించించుట

ప్రతినెల 18-వ తేదీ గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదినము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ కలకత్తాలో 20-వ తేదీని జరుగును

ఈజిప్టులో ఆలు అహరంవత్రిక గాంధీమహాత్ము నభించించుట

సర్ పి. సి. లేగారు బాకిసాలులో నేతపనుల నత్యధికముగ ప్రకంపించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారికి కాకినాడలో ఒక సం||రము క తినశిక్ష వేయుట

రాజమండ్రి నెంట్ల జయిలుకు పంపుట

గుంటూరులో యీనెల 16-వ తేదీని అఖిల ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘసభ జరుగును

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు

ఒక సంవత్సరము క తినశిక్ష

గంగాభాగీరథి సమానురాలగు దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారికి నెలలు ప్రశంసించుటకు చేకవేసెన యున్న శ్రీకృష్ణజన్మస్థాన మున శేగెను. ఈమెపై 108 వ తేదీన కేసు లేబడిన కాకినాడలో 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నము అడిమనూ డిప్రీట్ల మాజిస్ట్రేటుగారు యీ కేసు విచారణ ప్రారంభించిరి. సుబ్బమ్మగారి ఉపన్యాసములందలి కొన్ని భాగములను చదివి ఇరువురు పోలీసు హుజుంతుల తీర్మానము సాక్ష్య మిచ్చిరి. ఈ ఉపన్యాసములు రాజద్రోహ పూరితముగ నున్నవనియు ప్రభుత్వము పట్ల ద్వేషము పురికొల్పుచున్నవనియు మాజిస్ట్రేటుగారు తీర్మానించి పూచీతును కొరికి. కాకినాడము, కాంతిపేటను సంచి చేతయందు భరించియున్న సుబ్బమ్మగారు పూచీకత్తు ఇయ్యవని గాంధీర్షముగ ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. అందుపై మాజిస్ట్రేటుగారు ఒక సంవత్సరముకాని పూచీకత్తు ఇయ్యవంతవరకుగాని క తినశిక్ష అనుభవించవలయునని తీర్పుచేసిరి. తన సంతోషమును ప్రకటించుచు సుబ్బమ్మగారిట్లు చెప్పిరి:—“దేశ సేవ చేయుచు నారీమణులలో మొదట శ్రీమతి సేవించితిమిగాని కార్యాచరణ చేరితి. ఆమె వెనుక ఇట్టి గౌరవము నాకు కలిగినందులకు నేను మిగుల సంతసించుచున్నాను.”

ఈవిచారణకు వచ్చిన సుబ్బమ్మగారి కల్లి వృద్ధురాలు ఆమెకు ఆకీర్షించి తాను కడిమునునకు వెళ్లిపోయెను. ఈమె రాజమహేంద్రవరమునకు పంపబడునని తెలియుచున్నది. అని కాకినాడనుండి మా స్వకీయవిలేఖకుడు తంతివార్త పంపుచున్నాడు.

* * * * *
ఖిలాఫతుసంఘ సమావేశము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘ సమావేశము గుంటూరులో ఏప్రిల్ నెల 16 వ తేదీ జరుగును. పార్టీను మహాసభ తీర్మానములు మున్నగు ముఖ్య విషయములు యీ సభయందు చర్చింపబడును. మవుల్తీహజుల్లా సాహేబుగారు ఉమా అలీసాగారు మరొకరింద మవుల్తీలు సభకు వచ్చెదరు. కావున ఖిలాఫతుసంఘములు ప్రతినిధులను పంపవలయునని ఖిలాఫతు సంఘకార్యదర్శి కర్నూలునుండి తంతివార్తపంపుచున్నాడు.

వంగ రాష్ట్రము

కలకత్తాలో 3 వ తేదీ సాయంత్రము ఒక వాలంటీరు టిక్కెటు కొనక బ్రాంబుడిలో ఎక్కి ఖిలాఫతు నిధికి విరాళములను పోగుచేయుటచేసెను. కందక్తకు వాకిలి పోలీసువారి కక్షము చేసెను. పోలీసువారు వాలంటీరును తీసికొనిపోవుమంద వారిదుట్టు గుంపుచేరి పోలీసువారిపై రాళ్లు దువ్వపారంభించి కాజాను. డి పోలీసువారు వచ్చి గుంపులో ఎలుగురిని అరెస్టు చేసిరి.

స్వదేశీ ప్రదర్శనము

3 వ తేదీ సాయంత్రము కలకత్తాలో బర్మాను మహారాజుగారు స్వదేశీప్రదర్శనపు ప్రారంభమహోత్సవము సలిపిరి. మువ్వగు మంగులు పుర్రుప్రముఖు లనెటలు కొందరు శ్రీమతి వచ్చియుండిరి.

* * *
బొంబాయి

మహాత్ముని శిక్షాదినము

ఈనెల 18 వ తేదీ వేళము నందరిలను మారతాళము జరుపవలయు ననియు ప్రతినెల 18 వ తేదీ మహాత్ముని శిక్షాదినమును అనుష్ఠించవలయు నను తీర్మానములను కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు గావించిరిని కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

కార్యసంఘ సమావేశము

కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము కలకత్తాలో ఏప్రిల్ నెల 20 వ తేదీ జరుపుట యుక్తమని కాంగ్రెసు కార్యదర్శి హక్మము అబ్దుల్లాఖాన్ గారికి సలహా ఇచ్చుచు తంతివార్త పంపిరి.

* * *
చోడవరం నిర్బంధములు

రంప చోడవరం ఎల్లవరం డివిజనుల కాంగ్రెసు ప్రచారకుడగు శ్రీయుత మద్దూరి పాపారావుగారు ఏజన్సీ డివిజన్లో అక్టోబరుగారితే 284 నెక్స్ నుకొంద రి నెలలు కలెక్షన్లు పొంది నేటి ఉదయమున రాజమండ్రి తయలుబకు కొనిరావడెను. శ్రీయుతపాపారావుగారు ఏజన్సీ జిల్లా ప్రచారకులలోముఖ్యులు. గోదావరిజిల్లా ఏజన్సీ ప్రబోధమునకు వీరే ముఖ్యకారకులు. మన్యభజ్వరముచే బాధపడుచుండియును ఏజన్సీలో ప్రచారము చేసియుండిరి. కార్యదర్శి.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టులు ప్రకటనము:—కొలంబోమిడుగా దక్షిణాధికారులు వెళ్లుటకు మెయిలు వంద్రాను జెనరలు పోస్టాఫీసులో ఏప్రిల్ 7 వ తేదీని సాయంత్రము 6-55 గంటలకు కట్టి చేయబడును.

ఎలక్ట్రిక్ బ్రాంబుడి:—6 వ తేదీ రాత్రి మెటా పూరునందు వ్యవధివాహన ఉత్సవము జరుగును. ఉత్సవమును మాచుటకు వెళ్లువారి సౌకర్యాక్రమై 6 వ తేదీ రాత్రి అంతయు బ్రాంబుడు నడచునని కంపెనీవారు ప్రకటించుచున్నారు.

జంతు హింసానివారక సంఘము:—ఈ సంఘముయొక్క 41 వ సాంవత్సరిక సాధారణసమావేశము విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ఏప్రిల్ 10 వ తేదీ సాయంత్రం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గౌరవనీయు లగు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారి యధ్యక్షతకొంద జరుగును.

శ్రీరామనవమిమహోత్సవము:—తరువరి శ్రీరామనవమి ఉత్సవాదిమతములో 6 వ తేదీ మెదక్కు 16 వ తేదీ వరకును శ్రీరామనవమి మహోత్సవములు జరుగును. ఆలోజాలలో ఉపన్యాసములును పురాణకథనములును కన్నడములో జరుగును. చారికభాకాలక్షేపములు జరుగును.

మహాత్మాగాంధీ స్పిన్నింగ్ అండు
వీవింగు శ్రీ స్కూలు.

కేపు (6-4-22) పరిశ్రమితులగు సత్యాగ్రహిణిమున మద్రాసులో తిరుచెట్టిపేటి నెం 1 గృహమున వైపేరున నొక పాతకాలను తెరచెదరు. ఈ పాతకాలముందు ఏప్రిల్ 16 వ తేదీనుండి నూలుచుటకు, బట్టలను బట్టుట, తోలుపెట్టెలు, మనిషులు, చెట్లు, మాన్యుగునవి చేయుట, బోపిలకు తయరుచేయుట, మొదలగునవి నేర్పుకొన దలచినవారికి ఉచితముగ నేర్పెదరు. నేతపరిశ్రమ, మేసెల 1 వ తేదీనుండి ప్రారంభించెదరు. గాన ఏప్రిల్ 16 వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగు ప్రతివారమున నేర్పుకొనదలచినవారు, వాటిలో కొన్నిటిని మాత్రమే, నేర్పుకొనదలచినవారు, యీనెల 12 వ తేదీలోగా తెలియబరుపవలయును. యస్. యస్. పాడి.

బొంబాయి బాంకులో మరణముగ పని చేయుచున్న కుమ్రు నారోజుబాజుగారు చిరాయు 47 వేల రూప్యములు బాంకునుండి అపహరించెనని వానిపై కేసులేబడినది. బొంబాయి హైకోర్టుందు న్యాయమూర్తి కాజిజగ్గారి కేసును విచారించి నిందితునకు చెందుసంకల్పమును కలిగియు విధించెను.

గురువారముల కాసమును తయారు చేయుటకు మునుపు చిత్తు నిబంధనలకు గురించి చర్చించుటలో బాల్గోవలసిన దని పంజాబుప్రభుత్వమువారు గురువారప్రబంధకమిటీ కార్యదర్శికి ఒక లేఖను వ్రాసిరి. చర్చలలో బాల్గోవలసిన తరులలో నెవ్వరికి ఏడుగ్రాము ఇవ్వము లేనట్లు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడినదని ప్రబంధకమిటీ కార్యదర్శి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

పుదుకోట వార్తలు

పుదుకోట డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటుఎదుట కేసు జి. నుంద కేశకాశ్రీగారు గడచిన జనవరినెలలో ఒక కేసువాదించుచు మాజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువులకు వ్యతిరేకముగ ప్రతివాదులను కొల్పోనందు మార్పుచేసెనట్లు చేసెను. మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించినందులకు ఒక మాసము పుదుకోట కొల్పోలలో కాశ్రీగారు ప్రాక్టీసు చేయువాడని ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఉత్తరువుచ్చెను. న్యాయమూర్తిగారి ఉత్తరువును ప్రతిముగ భండించుచు కాశ్రీగారి సుమారులను పొగడుచు వక్రీకసంఘమువారు చెందు సభలగావించి తీర్మానములను జలపరచలేదని బహిరంగముగ ప్రకటించవలయునని కోతుచు ప్రధాన న్యాయమూర్తివక్రీకసంఘ సభ్యు లందరికి నోటీసు ఇచ్చెను. కంఘము నందలి 29 సభ్యులలో 22 మంది తీర్మానముపట్ల తమ అసమ్మతిని తెలిపిరి. 17 మంది మాత్రము అట్టి ప్రత్యుత్తర మిచ్చె లేదు. ఈ 17 మంది పట్టాలు రద్దు పరు కు బడు నని న్యాయమూర్తి తెదించెను. ఇందులకు భయపడి ఏడు వేరొకసభ జరిపి ముదిగు గావించబడిన తీర్మానముల సుపసంహించుకొనిరి. న్యాయమూర్తిగారి అధికారమును తృప్తిపరిచుటకుగాని వారిని అసమాన పరచుటకుకాని అట్టి తీర్మానములు గావించబడలేదని మరెయొక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. అందుపై ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు సంతోషించి వీరిపై చర్యలుచున్నట్లు మూడై పిరి.

మాంటా గూమంత్రి

డై-హార్డు కాన్సర్వేటివ్ పక్ష ప్రాతినిధ్యము

మంత్రివర్గ సంయుక్త బాధ్యతాసిద్ధాంతము

లాయరు జార్జి మంత్రివేత్త

రాజీనామా విషయములు - కేంబ్రిడ్జ్ పైరు ఉపన్యాసము

(ఔముప్పతిక నుండి)

మాంటాగూ గారు కేంబ్రిడ్జ్ లిబరల్ క్లబ్బులో శనివారం సాయంత్రము తనను పార్లమెంటు సభ్యునిగా నెన్నుకొనిన వారి సభలో నువ్వనించుచు, తాను భారత రాజ్యాంగమంత్రి పదవికి రాజీనామా నిచ్చుటకు కారణభూతమైన, భారత ప్రభుత్వ తంత్రీవార్తను ప్రకటించిన పనిని సమర్థించుకొనెను. సభ్యులలో భారత విద్యార్థులు చాలమంది యుండిరి. మాంటాగూ గారి నుడివిరి:-

నేను ఉపన్యాస ప్రారంభమున ఆచారము ననుసరించి, ఆర్యులారా! నారీమణులారా! అని ప్రారంభించి, యుండవలసింది. అంతలే యిచ్చుకున్న స్త్రీపురుషులను మిత్రులారాని సంబోధించి ప్రారంభించి తుతూహలముగ నున్నది. మీరు నాకంటె నుండి విశ్వాసమును జూతుంటే నేను 1906 న నా తనయు నుండియు, నా కార్యమును నిర్వహించ గల్గియుంటిని. చాల కష్టములకు నేనిగోజున, స్వేచ్ఛనబొంది, ఆ విషయమై మీరభిప్రాయమేమో నగుచుండును. నా యభిప్రాయమును దెలుపుటకు వచ్చియుంటిని. మనము తిరుగు పక్షములము. అందరము నేటివించి, సామాన్యసాభాగ్యమునకు పని చేయవలెననియు, సర్వజేయమునకై భేదాభిప్రాయముల విడనాడుకొని, యీ దేశమునన్ని, సామాన్యమునన్ని ప్రభుత్వమేమి గొనిన కష్టములనుండి విముక్తి చేయుటకు మనలోగల పని జేయువారల నాహ్వానింపవలెననియు, నేనిదిగోజు కొలదికాలముక్రిందనే జెప్పియుంటిని. అయితే యీగోజున మీరందఱును చెప్పిన ననుకొన్న విషయమును గూర్చి నేను సార్వభౌముని ప్రభుత్వ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా బెట్టినదానికి కారణములను కాలముగ నే మాత్రమును భావతీత్రుత లేకుండ విపుల పరచెదను. క్రిందిటి యెన్ని కలలోనన్న అభ్యర్థుని నెన్నుకొనిన కేంబ్రిడ్జ్ పైరులెవరు సంఘసభ్యుల కొకమాట జెప్పెదను. మీకెప్పుడుండేనే నేను జెప్పబోవుదానిని గూర్చి బాగుగా నాలోచించవలసివచ్చిన నేను గోరుచున్నాను. అటుపిమ్మట మీరు నన్ను రాజీనామా పెట్టుమని కోరిన నటులజేయుటకు సంసిద్ధుడగుచున్నాను. (వద్ద అని కేకలు).

ఇద్దరు రాజప్రతినిధులతో సహాకారము

నేనావిషయమై జెప్పవలెనను యెట్టి నిర్ణయమునకును రావలదు. ఇప్పుడు విషయమేమి? నేను భారత రాజ్యాంగమంత్రి పదవికి రాజీనామా నిచ్చియుంటిని. ఆ ఉన్నతోద్యోగ పదవి యధికారమును సార్వభౌమున కప్పగించితిని. సార్వభౌముడు భారతపాలకుల విషయమై శ్రద్ధ వహించుటచేతనే నేను నాల్గు సంవత్సరములన్నరకుండియు కార్యభారమును స్వాహముతో నెట్టేవచ్చునుంటిని. (సంతోషవ్యవహారం) నేనెల రాజీనామానిచ్చితిని? నాచునన్నులోనే మున్నుతో తెలుసుటకు మీరు తెలుసుకొనవలసిన వారు నాహ్వానించుకొనియుంటిని. నేనా కార్యనిర్వహణమునన్ని, అందు నాతో సహాకారులగుచున్నవారిని, భారతదేశములో నాకు తోడ్పడినవారిని, వదలివేయుట కైతర విచారింపకపో ఆవిచారమును తెలుపజాలను. మెప్పుప్పుడు ప్రభువును, రీడింగ్ ప్రభువును, రాజప్రతినిధులెద్దను నాకు గావించిన సంతక సహకారమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుచున్నాను. భారత సామాన్య జేయమునందు నాకు యావజ్జీవమును అధిభోక్తాహముగలను. నాకు భారతీయులందు విశ్వాసముగలదు. నేను భారత రాజ్యాంగవిధానమున గావించిన సంస్కరణమే భారత దేశభివృద్ధికి సరియైన మార్గము. అది విషయముగాంచి తీరున నాకు గట్టి నమ్మకముగలను. అయితే దానితో నాకు అధికారసంబంధము నికమీద గల్గియుండజాలను గదానిని విచారముగ నున్నది.

ఇప్పుడు కారణముల జెప్పెదను. భారత ప్రభుత్వము నుండిచ్చిన తంత్రీవార్తను సహచరులతో నాలోచించకుండ

ప్రపంచమునకంతకును దెలియునటుల ప్రచురించిన నేరమునకై రాజీనామా నిచ్చినట్లుల నొక కారణమును అధికారులు వార్తా పత్రికలలో ప్రచురించియుండిరి. సహచరులతో నాలోచించి ప్రకటింపకపోవుటకుల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు తక్కిన ప్రభుత్వములన్నిటికంటె నెక్కుడు ఆచారముగవచ్చుచున్న, సంయుక్త మంత్రివర్గ బాధ్యతాసిద్ధాంతమును నేను విచ్చిత్తు జేసితిని. నాకు సత్వరమవుచున్నది. (సర్వ, వాడ్ వ్యవహారం). ప్రభుత్వమున నేను నాని విచ్చిత్తుజేసితి ననుకొనను. నేను చేసినదేమి? భారత ప్రభుత్వమువారు ఒక పుస్తకముఖ్యమైన విషయమును గూర్చి తమ యభిప్రాయములను దెల్పుచు ఒక తంత్రీవార్తను బండిరి. అందు తమ యభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు గోరియుండిరి. నెంటు నే గత కుక్ర వారము నాటికి సిద్ధమైన కాపీలు రాగానే ఆ తంత్రీవార్తను పార్లమెంటు సభ్యులకు పంచి నెట్టితిని. కుక్రవారము సాయంత్రమునకు అది వాచకేతులలోనుండెను. తీని యొక్క ప్రకటనమునకు మంత్రివర్గముతో సహాచరులెవరు జరుగవలెనని నే నెప్పుడును అనుకొనలేదు. ఇప్పటికిని అనుకొనను. ఇందుకు కారణముల ముందు జెప్పెదను. ఉన్నతపదవిలోనున్న ప్రతియువోగియు, తన సహచరులయెటుట నేవిషయమును బెట్టవలయునో, యేది పెట్టకకర్తవో స్వబాధ్యక్షమీదనే తెలిసికొని కార్యమును నిర్వర్తించును. ఆవిషయము మంత్రివర్గముతో సహాచరుల జేయవలసినదని నాకు దోతదు నాతో నేటివించిన సహచరు లుండవచ్చును.

మంత్రిులసభ

అయితే యేమి జరిగెను. గతసోమవారము అనుకొనకుండ మంత్రిులసభ జరిగెను. ప్రధానమంత్రి చాల బుద్ధిగ నుంటుంటే ఆయన రాకున్నను మంత్రిుల సభజరిగెను. ఆసభలోనే ప్రతికభ్యుడును, భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింపవలసినదిగా కోరుచు నిచ్చిన తంత్రీవార్తను కారత్ర ఆఖరుకే గియుండవలెను మంత్రివర్గముతో నేసభ్యుడును ఆ సమస్యనుగూర్చి చర్చించి నిచ్చి గించియుట గానించలేను. విలే విదేశవ్యవహారముల రాజ్యాంగ మంత్రియు కర్ణకు ప్రభువు మూలము, అందు నిజమైన సంభంధము గల్గియుంటే ఆగోజున నన్నావిషయమును గూర్చి పుచ్చించెను. మంత్రిులసభ జరుగుచున్న ప్రత్యేకసంభాషణములో నేను కర్ణకు ప్రభువుతో, నేను శనివారమునాకు ఆ తంత్రీవార్తను ప్రకటింప నుత్తర విచ్చిత్తినది తెల్పియుంటిని. ఆయన కిష్టముండేనేని అప్పుడు సభ జరుగుచునే యుండ ఆవిషయమును చర్చకు తెచ్చియుండవలసింది ప్రచురణమును చేయగూడదని ఆజ్ఞాపించ వలసింది ఆయన సహచరులకు ఒత్తిడి చేసియుండవలసివచ్చి. నేను ప్రతికారులగు నేమైన జెప్పియుండజాలను. నాకు ప్రతికారులగు తిర్మానించుకొన్నచో, నా యుత్తరపున రద్దుచేయును, తంత్రీవార్తను ప్రకటింపగూడదని తంత్రీవార్త నిచ్చుటకు కృపా గలకని కలం మట వట్టి యాగడమగును.

అంతలే కర్ణకు ప్రభు జేమీజే నను? ఆయన మంత్రిులసభలో మానము చాల్చి యూరకుండెను. అంతలే ఆ సాయంత్రము నాకు, ఆజ్ఞాపించెను, బెరసింపులతోను, గడ్డిత్రులతోను లేఖలను వ్రాయుచు చివకు యీ వేడుకోలుతో ముగించెను. "మీ! మంత్రివర్గముతో నీ విషయమును చర్చించుకుంటారు! ఇకముందు నాతో నిట్టి విషయములను ఆలోచింపకుండ ప్రకటింపవద్దు" అంటే జరిగిన విషయము. నేను చెప్పాది యేమనగా మంత్రివర్గమువారు యిచ్చు ముండేనేని యీ విషయములను ఆజ్ఞాపించుటకు సమయము గలదనియే. మంత్రిుల సభలో నేనా విషయమై ఆలోచించుట కవసరములేదని తలంచి యెత్తిలేను. ఇప్పటికిని అట్లే తలంచుచున్నాను.

అయిన నేమి మనమందరమును యిప్పుడూ విషయము నాలోచించెదము. భారత ప్రభుత్వమువారు రంగుల తంత్రీవార్తను జరుపుదు. అందు 'యీ కి క ర క ని సా ర లో భారతీయుల పక్షమున నేనును, ఆగాభానుగాను, భావగర్భితముగ ప్రధానమంత్రియు కామస్వసభలో మాటాడుచు తుడుపులకు కాంస్టానినోపి అందవలెననియే జెప్పి యుంటిమి. (ఆయన అంతట 1918 జనవరిలో నిచ్చిన యావస్థాసమును జదివెను. అందు ప్రేమ, కాన్స్టాన్సికోపిలు, ఏషియా మైనకు తురుపులకు తదలివేయవలెనని చెప్పెను. ఆయన అది భారత మహమ్మదీయులకు వాగ్దానముగ దెట్టెను. అందుచేతనే భారత ప్రభుత్వమువారు దెట్టినదంతయును తత్ప్రభుత్వపక్షమున వెల్లడింపెను.)

ప్రధానమంత్రి

అయితే అది యెట్లున్నను ప్రధానమంత్రి యంతటి ప్రపంచ విఖ్యాత ప్రభుడును మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంతమును భంగపఠించినన్నింటినికాగోజును జేయుట, తోసాన్వదముగను వి.తగ నున్నది. సంకలనందగ్ధము లెట్లున్నవో మాతము. మన ప్రభుత్వ వాయువులు ప్రధానమంత్రి ఆఖండ పే ధా వి. ఆయన దేశమునకును ప్రపంచమునకును జేయుచునే చేసిన పనులు సర్వ విధితములే. అందునుగూర్చి నే నేమియును జెప్ప నక్కరలేదు. ఆయన గావించిన యఖండకృత్యములకు, మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంతమును, ఆయన ప్రభుత్వమును నిర్మించిననాటి నుండియును ఆచరణము గావించుటయే ఫలితమాయెను. (సంతోషవ్యవహారం) ఈ మంత్రిగారు ఆ సిద్ధాంతము నెక్కడనో చూడదాచియుంచి యిప్పుడు కానిని బ్రిటికి తీసి యాక్రొత్త సిద్ధాంతమునకు నన్ను పార్చేసెను. ప్రధానమంత్రి, మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంతమునకు మరలుచున్నా దని దేశము అంగీకరించినచో నా రాజీనామా స్వధాయని కలంప నక్కరలేదు.

నేను కొన్ని యుదాహరణ లెక్కించెను. ఆస్కీర్తు ప్రభుత్వసభ్యుడై, మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంతము ప్రకారము ఆయన చేసిన పనులకు బాధ్యుడై, ప్రధానమంత్రి మంత్రిులసభలో ఆ స్కీర్తు చచ్చినట్టి విషయములను జేసికొని పనులను విమర్శించగా ఆయన ప్రక్కనే గూర్చుని నేను వినియుంటిని. జర్మీన్ హెక్టర్ ప్రభువు యీమధ్యనే బహిరంగముగ నుపసగించుచు పొందెక ప్రభువును బాగుగ ఖండింపెను. ప్రభువును ఖండించినపుడు, మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంత విషయములో ప్రధానమంత్రియు, చర్చిలుగాను గూడ విమర్శింపబడి.

ఇతర విషయములగూర్చి చెప్పెదను. ఈజిప్టు భావి ప్రభుత్వమును గూర్చిన మిల్నరు నివేదికము మాట మీర విని యుండిరా? అని వేదికయందలి నిర్ణయములనుగూర్చి నే నేమియును చెప్పవలచుకొనలేదు. ఆ నివేదికము, యీజిప్టు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో భాగముగ నుండవలయునా వద్దా యను ముఖ్యవిషయమును గూర్చి చెప్పించినది మంత్రివర్గపు యుత్తరపు లేదే ప్రచురింపబడెను. మిల్నరు ప్రభువును, జి.కామా నీయునునిరా? ఆయన పిదప యెన్నిమానముగా ప్రభుత్వ వర్గ ములో నుండెను. అందు వలన భారత ముల గల్గించి ఆయన ప్రచురించిన నివేదికమునకు మంత్రివర్గముతో బాధ్యులుగ జేసెను. ఇట్టి మిటికేకముకై ఆమె మెమోరాండములు మీకు వినియున్నారా? అందు మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంత మెక్కడ గలదు? ఆ మెమోరాండమును మంత్రివర్గమువారు చూడవలెనని. ఇట్లే ఆమెగారు రావించిన వాగ్దానమును నని వార్తాపత్రికలలో ప్రచురింపబడెను. వలసరాష్ట్రముల మంత్రియుగ విచ్చినను చర్చిలుగాను కన్యాకల్బ్యబాధకునచ్చి ఆవల సరాష్ట్రముయొక్క భావినితరగూర్చి ఘోరముగ ముచ్చటించెను. ఈవిషయమై ఆయన మంత్రివర్గముతో నేమియు నాలోచించియుండలేదు. ఇంక మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంత మెక్కడగలదు?

మంత్రివర్గ బాధ్యత ఒక నెపము

ఈవిషయమై యంత కన్న నెక్కువగా నేమియు జెప్ప నక్కరలేదు. ఈ ప్రభుత్వములో నానూచరులుగ నున్నవారిని చిత్తసంగోధనము గావించుకొని, యెన్నెన్నిమాటల నాకు మంత్రివర్గ బాధ్యతా సిద్ధాంతమునకై, సంధి ముఖ్యతిర్మానమును విషయముతోను, విరాండు విషయక ముఖ్యతిర్మానములోను యెంత ప్రార్థింతికో కనుగొను మని నేను కోరు చున్నాను. విదేశవ్యవహారముల గూర్చి దెనిగురిపి నెం 10 గృహమునకును విదేశ కార్యాలయమునకును మధ్య కలరము యూగోపు యొక్క రాజకీయ చాక్రములో పరిపాటియొడి. మంత్రివర్గ బాధ్యత! ఎందుకు! ఆర్యులారా, నారీమణులారా! అదియొక తమాషా. ఒక నెపము. మనము ఒక గొప్ప మేధావియగు

సర్వాధికారిచే పరిపాలింపబడుచున్నాము. ఆయన ఆపదప్రభుడు తన వద్దకు రాత్రింబవళ్లు వస్తూపోతూ ఉండేది మంత్రుల ను సమావేశములకు బిల్లులుకుండును. అయితే యెన్నోజూలకై నను ఆయనవద్దకు వెళ్లుటకు సాధ్యముగాని నావంటి వారలను మాత్రము వశపెయ్యను. ఆయన చాత్రాత్మకమగు తీర్మానముల గావించుకొనెను. చంద్రవర్ణసభ్యులు ఆ తీర్మానములు దెలియకుండ నెన్ని సార్లులో నుండుట యెంతయు క్రూరము. పో నీ అది తెలిసినను యెప్పుడు దెలియును? అంతయు నైపోయిన పిదప యేమియు భావము లేకుండు తెలియును.

నేనీమధ్య యీ దేశపురాజు వర్ణనకు జరిగిని అతి ప్రధానమంత్రి సమచితముగా గానించుచున్నాను.

నరసింహస్వామియింటు యిట్లుచెప్పెను. "ఆయన గొప్పమేధావియే. అయితే తండ్రిగుణముమాత్ర మొకటిగలదు. మంత్రుల లభ్యత. యేకాంతవాసమును, అందు ఆత్మైకానానందము ఆయనకిష్టము. ఆయనకు నియమితులైన సమాజాచరణేగాక గూఢసమాజాచరణులందురు. పితృవేదక యెవరికిని దెలియని మరొక రుండురు. నా చెవికిని కృతజ్ఞులగు నుండెను. ఆయనకు నిజముగ నేనజ్ఞులమంత్రిల విషయముతో చాల కృష్ణుడుగ నుండును." సామ్రాజ్యమున కభ్యుత్థత నహించిని గొప్పమేధావి గావించిన యససాననేరకై మనమిచ్చివ్రతముగ బహుశంకించితిమి.

మంత్రవర్ణ బాధ్యత కాగలము గాదు. అయితే కారణ మేమి? నాసహచరులతో అలాగించియో అలాగించకనో యీతంతివారైన ప్రచురించుట కంగీకరించిన విషయమేనా? అవును, నేను చేసితిని. నానికేల ప్రచురింపగూడదు? ఇండ్లయొక్క ప్రభుత్వమువారు పెనవేసుకొనినా? నొకపక్షమున నుండిన. సందేహముతోవారికే ప్రసంగింపక జేయబడెను. అందువలన కారణము తేటాకరణేని యిండియా ప్రభుత్వమువారు అందులకు తప్పుక అంగీకరించియుండెడివారే. అందువలన యెప్పుడైతే కాతము చేకూరలేదో అప్పుడు వారు సంస్కరింపు మని కోరిరి. మొదటి సంస్కరణ వారు పక్షవంతులైనపుడు వారు తమ యభిప్రాయముల వెల్లువకు హక్కుగలిగియున్నారు. సందేహభరణ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండుట చేకూరు గూడ వారు దేశాభ్యుదయమనకును వారు మాటాడినపక్షము వారికి శ్రోత్రసంధిలో మాధవగృహము నుండగలరు. అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలో భారతదేశము యుద్ధములో జేసిన సేవకై బహుమానముగ అధిపతీరాజ్యస్వాతంత్ర్య మింకాబడినది. ఈ దాప్రభుత్వముగాని, ఆస్థిలియా ప్రభుత్వము గాని, వారు పరిపాలించు దేశములో కారణము వాటిల్లనంద మానము నహించి యుండగలరా? వారి యభిప్రాయముల వెల్లడించుటకు వారికి హక్కు గలదనియే నా యభిప్రాయము.

ప్రాచ్యంతర్దేశ పరిపాలనావిధానము

ప్రభుత్వమువారు ప్రాచ్యంతర్దేశపరిపాలనావిధానము లో గడంగిన విదేశాభ్యాసవిధానము భారతదేశములో తీవ్ర పరిస్థితుల గల్గించెను. పెనవేసుకొనిన ప్రధానమంత్రి వాగ్దానము భారతప్రజలవిషయములో భంగము గావించుటకైనను విషయమునై నాధారపడి, యీ విషయమును గూర్చి భారతప్రభుత్వమువారు యెన్నియోమారులు లేఖలు వ్రాసిరి. గూఢ రాజ్యతంత్రసిద్ధాంతమునందు నాకు విశ్వాసములేదు. (హర్షధ్వనులు) ఏమి జరుగుచున్నదో ప్రపంచమున కంతకును తెలియుట మంచికే. (హర్షధ్వనులు) తమ ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రజలను నేమిప్రయత్నించుట జేయుచున్నారో భారత మహాత్ముల యింటు దెలిసికొనవచ్చును. ఈ ముఖ్యవిషయమును గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారు లేసుకొనుచున్నారో బ్రిటిషు ప్రజలకుగూడ తెలియవలెననియే నా యభిప్రాయము. అయితే మొదట తంతివారైన ప్రచురించుటకు నే నంగీకరించలేదు. నే నావిషయమై ఆలోచించుచుంటిని. శనివారమునాకు వెంటనే ప్రత్యుత్తర మీయవలసినిదిగ మరియొక తంతివారైన వచ్చినపుడు నాలో నే నిట్లుకొంటిని. "రాజప్రతినిధి కష్టపరిస్థితులలో నున్నాడు. ప్రభావ్యవహారములలో ఆయన అనభవములేనివాడు గాదు. ఒకప్పుడు బ్రిటిషుమంత్రవర్ణసభ్యుడును, ఒకసారి వాషింగ్టనులో సార్వభౌముని సంవేషహరుడును, లక్షలకొలది బ్రిటిషు సన్ను నిచ్చువారల ధనమును, తనవద్ద నుంచుకొని యు. యేగాక, బ్రిటిషువారికిని అమెరికావారికిని సదభిప్రాయములు గలుగజేసినట్టియు, ప్రపంచ మంతయు మెచ్చుకొనునటుల యావిధుల నిర్వహించినట్టియు, తా నేమి చేయుచున్నాడో గుర్తెంగినట్టియు రీతిగనుప్రభువు ఒకసారిగాక రెండుసార్లు తన యభిప్రాయముల ప్రకటించుటకు అంగీకారమును గోరుచున్నాడు." హిందూదేశములోని కష్టములు నాకు

దెలియును. రాజప్రతినిధిని బలపరచుట నావిధియే యుండెను. (హర్షధ్వనులు).

ఈంతివారైన ప్రకటించుట వలన, రానున్న శనివార సమావేశములో, హామీ గవర్నరు మెంటు వారు యావిషయమై తప్పుక చర్చించ వలసియుండునని చెప్పబడినది. సమావేశము జరుగుటకు ముందు ప్రకటించ నేలకే సమావేశమైన పిదప ప్రకటించి లాభము లేదని గొప్ప విమర్శకులైన నంగీకరింపక తప్పదు. (నవ్వు) ఈవత్తమును ప్రకటించ వలసినిదిగ నే ననుజ్ఞ నొసంగిన తంతివారైన ప్రభుత్వమువారేల ప్రకటించు కుండినో ఆశ్చర్యముగ నన్నుచి. వారు ప్రకటించియే యున్నచో ప్రభుత్వమువారు భారతదేశ నిషయము మాత్రమే గాక యింక ను మరొకొన్ని విషయములు విచారింప వలసియుండు ననియు, టిఫ్ఫిని ముఖ్యముగా భారతదేశానికి ఒడిచి రనియు, యీసమస్యల విచారణలో యిండియాకు ముఖ్యముగ పలుకుబడి యుండవలెననియు, నేనుగూర్చించుటలు ప్రపంచమునకు విశదమయ్యెడిది. (హర్షధ్వనులు). భారత ప్రభుత్వమువారు వెల్లొనకొనుటలో నొకటియగు, పరిశ్రమలములపై కాలిఫోర్నియా క్షేత్రాధికారిమువిషయములో మిత్రమందలివారు కల్పించు కొనుటకు వీలులేకుండును, అది హెడ్జాజుప్రభువు, మెసపొటేమియా ప్రభువు, కాంప్టా నివౌషిలు మున్నగులకు సంబంధించిన విషయమనియు, అట్టిప్రతిపత్తి నాటకంపరచుటకు సందేహం నేమియులేనటుల ప్రధానమంత్రి అంగీకరించి భారతమహాత్ముడి యలకు హామీ నిచ్చియుండును, నేను భారతప్రభుత్వమువారికి వెల్లొనకుండు విశేషమయ్యెడిది.

కర్జునప్రభు విదేశాంగ పరిపాలనా విధానము

అట్టి ప్రభుత్వసంబంధమగు పత్రమును సమాఖ్యముగ నుంచుటకు ప్రభుత్వమువారి యధికారములో గలదు. అది యేల ప్రకటించలేదో నాకు దెలియకున్నది. భారతదేశావసరములు కర్జునప్రభు విదేశాంగ పరిపాలనా విధానమును కలక పెట్టెనని నాకు చాల విచారముగ నుండును. సమయమును నాకవిడిచి, అబందరపనులతోగూడిన విదేశాంగపరిపాలనావిధానములను హిందూదేశమున కెట్టి యభిప్రాయము సంభవించెనో ఆయన చేయిన దెలియునా? నేను నాచేతనైకవరకు పనిజేసితిని. పరిస్థితులు చక్కబడి ఉపకారం చేకూరునని యెంతయో ఆశించియుంటిని. కాలము పరిపక్వమైన కొలదియు విషయములు చక్కబడి భారతదేశమునకు అనాదిసిద్ధమగు న్యాయము గుర్తించబడునను భావముతో నేను చాలబిక్షితో చేచియుంటిని. భారతమహాత్ములయలతో తమకు గావించిన ప్రతినలు అన్నియును పూర్తి భర్తమాయెనని చెప్పనిచ్చగింపక యీసమస్యను గూర్చి సంబంధము వదలుకొనవలెనని సిద్ధముగ నుండియు నెనుకాడితిని. ఇప్పుడు రాజీనామా చెట్టిపెదప సయితము, నామిశ కోపముతో వాళ్లయభిప్రాయములను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు త్రొక్కివెచ్చెదనని యెంతయో ఆశించుచున్నాను. ఇంకను ఆశగలను. ఓర్పుతో నుండవలెనని మాత్రము నేను నేడు చున్నాను. (హర్షధ్వనులు).

నా రాజీనామాకు నిజమైన కాగణము ఆ ప్రకటనము గాదు. అయితే కారణ మేమి? సంక్షిప్తమాత్రమే ప్రాప్తమైనదియు, ప్రాచ్యతత్వములలో ప్రధానమంత్రిపరిపాలనావిధానమునకు విరుద్ధముగ నేను వాదించుచుంటిని. బుజ్జించుచుంటిని. ప్రేరేపించుచుంటిని. గ్రీకుల పరముగ ఆయనపాలనావిధానములో నుద్దేశమేమో నాకు తెలియకున్నది. అది గ్రీకులకు లాభకరమైనదని యనబడుచున్నది. అది గ్రీకులజ్ఞేయమున కని నేను నమ్ముచున్నాను. అది యెవరిలాభమునకో నాకు తెలియకున్నది. అది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు నష్టకారకమని మాత్రము నాకు నిశ్చయముగ తెలియును. ఎప్పటికైనను ఆ యుద్దేశమునకు తప్పుక దెలిసితిమను. (ఎప్పటికిని దెలియదు) అని కేక) నే నిప్పుడు నేడు మీయెదుట స్వతంత్రుడనై నిలచి మీ బలమును ఇంకను కోరుటకు నిజమైనకారణ మేమో నే నారయవలయును.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులలో నొకకారణము గానించుచున్నది. ఏమిజరుగుచున్నదో మీకు దెలిసియే యుండును. (కుట్ర యని కేక) ప్రభుత్వము నాశనమగునంతటి యుద్ధవైదన నితీలునున్న మాట మీకు తెలిసియేయుండును. నేను నిర్వహించిన విధమున నుండుకో అలివనులో నాకు నమ్మకము గలదు. ఈకాగములో నున్నట్టియు, యింగ్లాండులోనున్నట్టియు, త్రోగ్రాసివు కాన్సర్వేటివు పక్షమువారును, లాయల్ కాన్సర్వేటివు పక్షమువారును, వారి సహకారమును విజ్ఞాపించుట గోరుచున్నందులకు వాకెంతయోని కృతజ్ఞుడను.

అయితే నేను నాయుపన్యాసప్రారంభమున జెప్పినటుల ఆగవో కారము స్థిరముగ నుండ వలయును. లిబరలు పక్షము నవలంబించుచు మరువాడు కాన్సర్వేటివు పక్షమునకు కొంత పనిజేయుట కల్లును, ముందు ఒక కాలిమిద నిల్పిని, పిదప మరియొక కాలిమిద నిల్పిని కోరికను విధానము నాచరణలో పెట్టదలచినను కోరికను విధానమును హస్తాప్రదముగ జేయుటకును నన్ను నమ్మును. (అని లోరీ ప్రభుత్వము అని కేకలు). ఇప్పుడు ప్రభుత్వములో నున్న లిబరలు సభ్యులు కష్టముల నొరపుచున్నను, మిగులనొప్పులవారునై యున్నారు. వారి సహచరులు ఒకరితెంట ఒకరు అవ్యక్తము లగుచున్నటుల వారు కనుగొనుచున్నారు. కొంతమందిలో కాన్సర్వేటివు పక్షము వారు విధానము విషయములో మంచి పేర్కొంటిరి. విధానము సమస్తా పరిష్కారమే యీ ప్రభుత్వము చేసిన ఘనకార్యమును, మనప్రధానమంత్రి ఘనతను చేనొక్క గానియోడ జేయుననియునై యున్నది.

కొందఱు కాన్సర్వేటివు పక్షమువారు చాల తీవ్రమైన పని జేసితి ననుకొనుచున్నాను. నేను వారల విషయమై జెప్పట లేదు. నేను కాన్సర్వేటివు పక్షములో 'డైహార్డు' పక్షమును గూర్చి చెప్పకున్నాను. నేను చేసినాయె నేని కాన్సర్వేటివు పక్షములోని ఆ పక్షమువారికి విన్నవించవలెనని కోరిక గలదు. అది ఫలవంతముగ నుండవచ్చును. ఆగొప్పమేధావియగు ప్రధాన మంత్రిపక్షమున ఆ కాన్సర్వేటివు పక్షమువారికి విన్నవించ వలెననియున్నది. నర ఆర్థుల మాల్యూకుగానికి గావించిన విషయ సందర్భమున బర్మో హెడ్జుప్రభువు యూనియన్లు పార్టీ లోని 'డైహార్డు' పక్షమువారి నెప్పటికిని వదలజాలని నొక్క వక్తాశించెను. ఆ పక్షమే యిప్పుడు మిగుల వికాంతి గలిగియున్నది. ఆ పక్షమే విధానము పరిష్కారముతో కాకవచ్చవలె యుండెడిది. ఆపక్షమునకు నాయంత్రియు లేదు. (నవ్వు). దీనితోను క్రిందటిసారి కామన్సునెట్లగా భారతవర్ష జరిగింపుట ప్రభుత్వసభ్యులొకడు తాను బాధ్యుడగు సయంత్ బాధ్యతానిధాంతమునకు నేను విరుద్ధముగ నున్నందులకు సమర్థింపవలెనని నన్నెదుర్కొనినవారల పక్షమున మాటాడి వారి కభివేదనము లాపంగెను; గాని నన్ను సమర్థించుచు ఒక్కమాటయైన జెప్పకుండెను. ఇది ప్రధానమంత్రిగా నున్నవానికి జేసిన తోడ్పాటు. కామన్సు సభలో విండునను యమున సయితము ఆయన వారి పక్షమువారికి గూఢస్వముగ దెప్పిన యభిప్రాయములు నాచి యుండినటుల వారికి దెలిసియే యుండును. అయిన ప్రపంచవారి త్రములో నెల్లగొప్ప రాజ్యతంత్రజ్ఞుడు. అట్టివాడు, పసిపట్టుచు, తెంటునెవరు నమ్మనోయని చూచుచు, తోడ్పాటు యేడియో యొకటి పారవేయుచుండును. (నవ్వు; హర్షధ్వనులు).

'డైహార్డు' పక్షమువారి కొకవిన్నపము

ప్రధానమంత్రిపక్షమున డైహార్డు పక్షమువారికి నే నీ విన్నపమును జేయగోరుచున్నాను. వారు నావైని నిరాధారము లగు విమర్శకులగు నందానేరాకోపణములు గావించిరి. ఇతర విషయములలోవలెనే భారతవ్యవహారములలో గూడ వారు రాజకీయ విజ్ఞాన కృత్యకూన్యత్యమును జూపిరి. ప్రపంచము లోని భూరార్యవారములను, కాలప్రవాహమున కడ్డపడి ఘనీభ వింశతయగోత్రీ మూర్తులను వారు బోలియంతురు. వాళ్లకు మానవాభ్యుదయములో సానుభూతి లేదేనుటచే తెలియక అల్లరులనున్న విప్లవమునున్న చేపెట్టిరి. వైటుహోలులోనుండి భారతప్రభుత్వముతో నెక్కువ జోక్యమును గలుగజేసికొనుచుండిరి. ఇండియాలో పనిజేసినవచ్చిన రెప్పి నెంటు గవర్నరులను భారతదేశమునకు సంబంధించిన మరికొందఱును, పేరుప్రతిష్టలు లేకుండ గవర్నరుల పని జేసినవచ్చినవారలను, వారలకు ఊరనిచ్చుచుండురు. నిరాధారమగు వదంతుల వ్యాపింపజేసియు, తమ కండ్ లేకుండుటచేతను వారలు యిండియను సర్వీసులో నున్న వారిలో నకాంతిని పుట్టించిరి. నేను యిండియను సర్వీసును తృప్తికరించుట జెప్పినటుల సుపన్యాసముల పుష్పించిరి. నేను క్రాంతి గ్రంథములనుండి కొన్ని వాక్యములను యసంశయముగ పాక్షికముగ నెత్తికొని నాని యర్థము నంతను భంగము గావించిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు కాంతిని స్థాపింపకుండ ఇంగ్లాండు నుండి ఆటంకపెట్టబడిరి వారు దృఢపరచిరి. నేనును, నాసహాలోచకులును, భారతదేశములో న్యాయ క్రమ స్థాపనములకు ఆప్రభుత్వమువారిచ్చు సలహాల కెంతటి బలము నిచ్చితిమో, యిండియను సర్వీసు కెట్టి సలహాల నిచ్చితిమో భారత కార్యాలయమునకు నా పిదప వచ్చువారే అందుకు నిదర్శనముల గను గొనగలరు. తద్విరుద్ధవిషయము నేమియును ఆయన గణనక జాలదు.

ఈ 'దైహి' పక్షమువారు యెంతటి భావశక్తి గలవారైనను యీ దేశముయొక్క రాజకీయ జీవితమునకు చాల నుపద్రవకరులుగ నున్నారు. వారిచేతముల్లో కొలదిమంది పక్షమును మాత్రమే పోషింతురు. అయినను నేను వారి కోరికను నేనెదను. వారు నావిషయమై చేసిన ప్రయత్నము లన్నియును, వారి దుశ్చేష్టలను, నన్ను తొలగించుటకు వారు పడిన పాట్లన్నియును, కావునను సభలో నిష్ప్రయోజనములై విఫలము గాంచెను. మనదేశభక్తుడయిన నాయకుడు ఆ గొప్పమేధావి ప్రధానమంత్రివారు తమంతట చేయజాలని పనిని చేసి పెట్టెను. వార రెన్నాళ్లనుండియో నానెత్తివై నెచ్చి పెట్టిన తనని కోరుచున్నానికి ఆయనవారిని సాంత్వ్యపరచి జహాకరించి వారి సహాయమును గోరెను. ఆ సమయమునకు ఆయనకు వారలనుండిగావలసిన సహాయమును యీ దేశములోని దైహి పక్షమువారియవలసివడిగా నేను గోరుచున్నాను. (నవ్వు వాన్చునులు.

సంయుక్త భాగ్యతానిధాంతము పనికిరాదు తెల్పి యుంటిని. ఇండియా ప్రభుత్వపు తంతివార్త ప్రకటనను న్యాయమైనదని తెల్పియుంటిని. మరియొక విషయమునుగూడ విపులపరచి యుంటిని.

యిండియా కొకమాట

భారత దేశములో నామాటలను విని పనిచేయువారలకు మిక్కిలి ఒక్కటేమాటను జెప్పగోరుచున్నాను. ఏదో ఒక ప్రభుత్వమెట్లున్నను, బ్రిటిషుప్రజలు, భారతీయులతో మిగుల సామభూతి గల్గియున్నారు. బ్రిటిషు ప్రజలద్వారానే భారత దేశము, పొండగిరిన, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతర్గత స్వాతంత్ర్యమును పొందగలదని నేను వారికి జెప్పెదను. బ్రిటిషుప్రజలకు విన్నవించుచో ఆటంక మేమియును నుండదు. అదర్శమును పొందుటకు రాజద్రోహమును అసహమోద్యమమును దప్ప మరియేయొకముఖము నుండవు. బాల్కన్ ప్రదేశమును పొందుకొనుట వలన స్వాతంత్ర్యప్రవాసదినము దూరమైపోవు నని భారతీయులు భావక ముందుకొనవలయును. కావున యీ దేశములోని ప్రముఖులు భారతదేశ ప్రముఖులును యేకకార్యమును, సహకారభావముతో జేయుచుండు లేని మోక్షముగలదు.

"అన్ని విషయముల కేమి, మీ పేర మీ ప్రభుత్వము వారు భారత పరిపాలనా విధానములో చలచలభావముతో నుండునటుల జేయనియ్యకుడు" అని నేను బ్రిటిషు ప్రజలకు జెప్పెదను. అది యుపద్రవనీతిలో నున్నదని నేను నమ్మును. వాగ్దానము లన్నియును సఫలపరపరచిన దైహి పక్షము వాడుగూడ నంగీకరింతురు. వాతలకు నేను వెల్లిన సంతృప్తిగ నుండును. ఆ గురువారము రోజు వారలది. అది జయప్రథమ గుటకు సర్వ ప్రయత్నములు జరిగెను. ఆ దినము సంతోషమున కేమాత్రమును భంగము గలగకుండ దైహిపక్షము వారి సార్వభౌమ నందకు సభ్యులును ఆనందించు నటుల జేయుటకై చేంబర్రేగారు ఫలితమును ప్రకటించుటలో యేమాత్రమును విచారమును వెలుపకుండజేసెను. అయితే అందరి యుద్దేశము చాల తేమకరమైనది యనియే నానమ్మకము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదముని నేను విశ్వసించినది జరుగక ముందే మీరు మేల్కొనుడు.

మీరు విద్యగరపు విధానమును ఆవలంబించి ప్రపంచమున కంతకును అది దెలియునటుల జేసి పిదప "ఆగము" అని కేకలు చేయవచ్చును. ఒకమంత్రిని గృహనిర్మాణముల గావింపును ని తొందర పెట్టి పిదప ఆయన వానిని నిర్మించినందులకై పడదోయవచ్చును. అయితే భారత పరిపాలనావిధానమును ఒక్కదినములో నిర్మించుటకు గాని మరునాడు ఈ పులాడించుటకు గాని శక్త్యముగాదు. బ్రిటిషు ప్రజలు రాజధానిని క్రమసంరక్షణమునకు కోరుటకు హక్కుగల్గి యున్నారు. ఇది సిద్ధించినచో, తాత్కాలిక కష్టముల జూచి భయపడక క్రమేణా నేను గోరుచున్నాను. ఇదివరకు జేసిన వాగ్దానముల ననుసరించి యుండి అవి భంగము చేయుటకు యే ప్రభుత్వమైనను మోసము జేయుటకు తాపియకుండ జేయవలయును. భాతీయులకు భారత వ్యవహారములపై దృష్టి నిలుచు నట్లు చేయుటకు మార్గము వారి వ్యవహారముల వారిచేతులలోనికి వచ్చునటుల జేసికొనుటకు పరిశిలు గల్గించి అట్టిహక్కు నిచ్చుటయే.

ఇన్నియేల మనదేశములు యిండియాలో జేసిన గొప్ప కార్యముల స్మరింపుడు. వారు చేయుగల్గిన మహత్కార్యము ఆ దేశమంతటను బ్రిటిషు అదర్శముల వ్యాపింపజేయుటయే, బ్రిటిషుసంస్థలను పూజించునటుల జేయుటయేనైయున్నది.

మనపాతపు ప్రకములు పాతకాలలలోనుపయోగింపబడుచున్నవి. మన పుస్తకములు విశ్వవిద్యాలయము లలో చదువబడుచున్నవి. ఈ పాఠ్యాంశములు యింగ్లీషువారై యున్నారు. మూలభాషను లేకపోవుటచే అది మందముగ నభివృద్ధి జెందుచుండెను. అయితే యిక్కడికి 150 సంవత్సరములనుండియును యిండియాలో పాశ్చాత్యవిద్యనే మనము వ్యాపింపజేయుచుంటిమి. "ప్రజానుకూలము లగు విద్యాలయములలో మాకు విశ్వాసము పోయినది. మేము బోధించినదంతయును తప్పు. మే మిదివరకు చేయుచుని బోధించినదాని నంతయు తొలగింపబోవుచున్నాము. ఇండియాలో బ్రిటిషువారు అనుకొనిన యాదర్శమును సంపూర్ణి జేయుటకుగూడ తొలగింపబోవుచున్నాము" అని భారతీయుల కిప్పుడు చెప్పుకుడు.

నేను జెప్పదలచుకొనిన దంతియే. నేను ఆయుర్వేదమునుండి తొలగిపోవుటలన భారత ప్రభుత్వవిధానములో మార్పు గల్గనని నేను నమ్మును. వానికినిసంయుక్తభాగ్యతానిధాంతమునకు సంబంధ మేమియును లేదు. అఖిలభారతపాలనావిధానము మరియొకమార్గము లేకపోవుటచే యటుల నేర్పరపబడినది. ప్రభుత్వములో కొకభాగము పడిపోయినచో గల్గిన కష్టదశ కాకుండ జేసికొనుటకు యిట్టిప్రయత్నము జేయబడినది. ఈ విధానములు జయప్రథముగ నుండునోనుండవో నేను జెప్పదలచుకొనలేదు ఈ ప్రభుత్వము స్వల్పమగు భేదాభిప్రాయముల సమకూర్చునేమో నేను జెప్పజాలను. ఒక్క దైహి పక్షంబులయైన విదనాడక, స్వల్పముగ లిబరలుపక్షమువారలతో బాతీయపక్షమును స్పష్టింపుట ములభ మేమో నేను జెప్పదలచుకొనలేదు. అయితే యిప్పుడున్న కష్టసమయములో లిబరలు పక్షమువారును, కాన్సర్వేటివు పక్షమువారును న్యాయముగ సహకారభావముతో నుండుటకు ప్రయత్నింపరాదని మాత్రము నేను జెప్పటలేదు.

నేను చేతనై నంతవరకు భావశక్తితోనే మాట్లాడితిని. నానుకములో నున్న దంతయు జెప్పితిని. నేను స్వతంత్రుడను. నేనీ విషయమును మీకు విపులపరచి, యేమియు నుద్దేశములేని వాదనలకుచే నేర్పరగ నుండి, పార్లమెంటుసభలో లిబరలుపక్షము నశలించి, యిష్టానుసారముగ సహకారమును గోరు కాన్సర్వేటివుపక్షమునందు నమ్మకము గలవాడనైయుండును. నేను సరియైన దలచునపుడు యీ ప్రభుత్వమునకుగాని మరియొక ప్రభుత్వమునకు గాని పరముగ మాట్లాడుదును. అయితే యీవిషయమై మీలోమీరు ఆలోచింపవలయు నని నేను కోరుచున్నాను. నేను యీ ప్రభుత్వక్రేయస్సును గోరు సభ్యుడనై మీకు తుట్టుతుడకు విన్నవించుచున్నాను. నా యభిప్రాయము లేమియును మారలేదు. నేను యిప్పుడును యేకరితిగనే పరిపాలించుచుంటిని. నే నావిధానమును యేకరితిగ ఒక్కతో నిర్వర్తించుచుంటిని. చివరలోజాలలో ఆ పరిపాలనావిధానమునకు సమానభాగ్యులగువారలు పాక్షికముగ మాత్రము సహకారము జూపిరి.

కేంద్రీడ్డి మైరలో నా యెన్నికదారులు అన్ని పక్షముల వారను సహకారము జూపుటచేత నే యిన్ని సంకల్పముల నుండియు నేను ప్రభుత్వకార్యవహారముల నిర్వర్తింపగల్గి యుంటిని కామస్యసభలో నా స్థానము కేంద్రీడ్డిమైర వారిల చేతులలో నున్నది. నేను మీ విశ్వాసమును నభిప్రాయమును కోరుచున్నాను. మీకు నాయందు మంచివిశ్వాస ముండు నెడల వెనక జేసినటులనే యికముందుగూడ మనదేశమునకు సామ్రాజ్యమునకుగూడ తేమము జేపారునటుల ప్రయత్నింపగల్గుదును. (దీర్ఘ హస్త ధ్వనులు)

జర్మనీ-క్రొత్త ఆమెరికను రాయబారి

జర్మనీయందు నూతనఆమెరికను రాయబారి నియమింపబడిన ఆలన్సును సహజముగా జర్మనీకి బయలుదేరక పూర్వ మిటుల నుడివిరి:— సంయుక్త రాష్ట్రములకును జర్మనీకిని పూర్వము గల మైత్రి సంబంధములను తిరిగి నెలకొల్పు నెత్తించెదను. తమ పూర్వుల దేశమగు జర్మనీకి గావింపబడిన అన్యాయముల ఆమెరికాయందుగల జర్మను బాతీయపౌరులను వేధించుచున్నంతకాలము సంయుక్త రాష్ట్రములు సంస్కృతితోడ నుండజాలవు. సంగ్రామకండుకత్తడయం దోడిపోయిన పక్షమువారికి తిరిగి ప్రథమమున కందుకమును తన్ను హక్కుండవలెను. సంగ్రామమునకు కారణభూతులైనవని నేను దర్శింపను. యూరపుండు పరస్పర సమాధానము కుదురని యెడల యూరపియను నాగరికత నశించును.

కావలయును
ఆహార్యసూక్తి ముక్తావళి
ఈపుస్తకము కావలయును. విక్రయింప దలచినవారు వెలను వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును
వ్యవస్థాపకుడు ఆంధ్రపత్రిక
7 తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)
నోటీసు

1922-వ సంవత్సరం మే నెల మొదటి తారీఖు నుండి ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము అన్ని తరగతుల రైల్ చార్జీలందు (Passenger Single journey fares) సవరణ చేయబడును.

తరగతి	మైల్లు	మైలు 1-కి వైసులు
మొదటిది - మొదటి 300 మైల్లువరకు		30
అంతకు పైన		18
రెండవది - మొదటి 300 మైల్లువరకు		15
అంతకు పైన		9
ఇంటర్ - మెయిలు		7
ఇతర బండ్లు		5
మూడవది } మొదటి 100 మైల్లువరకు		4½
మెయిలు } అంతకు పైన		4
మూడవది } మొదటి 100 మైల్లువరకు		3½
ఇతర బండ్లు } అంతకు పైన		3

త్వరపడు! జాతకరత్నము (తరులు తక్కువ!!)
PART I
జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేదీ తేదీనున్న గునవి లేకయేసంవత్సర ఫలితములను శాస్త్రజ్ఞుల రీతిగనుగో సహ యెన్నిసంవత్సరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు భాష, సంతానము మున్నగు శాస్త్రదేశభావములతో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యిండిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.
గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

THE
Kalapatharu Ayurvedic Works
FOUND AND DIRECTED BY
MAHAMAHOPADHYAYA KAVIRAJ,
GANANATH SEN, SARASWATI M A., L M S
Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power
Try Brisha Joga
Prepared on the basis of the Makaradhwaj, Gold, Musk, Etc., in assimilable form
It Guarantees Results
It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4 Per V. P. P. Rs 6-10.
94. Gray Street, CALCUTTA

జాతీయవారము

శ్రీయుత పటేలుగారి గంధీర్షావ్యాసము

గత ఆదివారమునాడు జాతీయవారమునందు కాంగ్రెసు సామాన్య కార్యదర్శి శ్రీయుత పటేలుగారు కాంగ్రెసు జాతీయవారమునందు కాంగ్రెసు సేవకు లాభకరమైన విధులను నిర్వహించి అతిగంభీరముగ నుపన్యసించుచు, కొన్ని ముఖ్యమైన విషయములనుగురించి మాట్లాడిరి. జాతీయవారమునుగురించి ఉపన్యసించుటకుపూర్వము శ్రీయుత పటేలుగారు మహాత్మాజీగారి ఆరోగ్యమునుగురించియు, అయినను ఛెరసా యధికారులు మాపుచున్న ఆదేశమునుగురించియు ఇట్లు చెప్పిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు

ఛెరసాలకు వెళ్లిన పిమ్మట మహాత్ముని ఆరోగ్య మేలాగున్నది ఛెరసాల యధికారు లభిని ఎట్లాదరించుచున్నారు, భోజన సదుపాయము లెట్లున్నవి. గాంధీ మహాత్మునికి చదువుటకు గ్రంథములు, వార్తాపత్రికలు, వ్రాయుటకు కాగితములు ఇచ్చుచున్నారా, తేడా యని భారతభూమి జం దన్నదికలనుం డిప్రజలు నన్ను ప్రశ్నించుచున్నారు. ఛెరసాలకు వెళ్లి మహాత్ముని సందర్శించుటకు వీలుపడునా? ఏమైన ఆభ్యంతరములున్నవా తెలుపవలసినదని నా కనేకులు ప్రశ్నిరి. ఈప్రశ్నలకు నేను సంతృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరముల నియ్యజాలను. ఛెరసాలకు వెళ్లిన సామాన్యభూమికికంటె మహాత్ముని ఎక్కువ దూరమో నాదరించు చున్నారని నాకు తోచదు. తమకు ప్రత్యేక కపు టేర్నాట్లుండ వలెనని మహాత్ముడెన్నటికి వాంఛించడు అని మనము భావకముందుకొనవలెను. అయిన కట్టిదాక్షిణ్యమును జూపించిన మనము కూడ కొరగూడదు. సత్యాగ్రహముయొక్క గూఢార్థమును గ్రహించినవాడెట్టి విషయములను గురించి ప్రశ్నించుచున్నాడని నాయభిప్రాయము. యథార్థముగ సత్యాగ్రహము నవలంబించిన మనము ఈ విషయములనుగురించి కనుగొనుట కేలాటి ఆసక్తిని గనుబొమలుగాని? చింతాక్రంతులమైయుండుట గాని న్యాయము గానెదరు. ఇట్లువృధాకాలయాపనము చేయుటండ, మన గొప్ప జాతీయ నాయకుని సంతోషమును మనము కొనసాగించవలెను. బాధకు ఓర్పుకొని, సంతోషముతో బాధలన్నిటిని అనుభవించుటకు మనముగ్రహించి గుట్టమై యున్న సమాచారమును మనము మరచిపోగూడదు. కష్టనష్టములను గురించి మొరవెట్టుట కిది తరుణముగాదు. ప్రజలలో నసంతృప్తి అభివృద్ధి చెందకుండ చేయుటకు జాతీయప్రభుత్వమువారి విషయములనుగురించి అప్రవేశ్యుడే ప్రకటించిన కొంతర ప్రజలపైపుపు పొందుచున్నాడు. దేశీయ నాయకభివృద్ధిలో మహాత్ముడు గాంధీ ఆంగ్రెజులకు. అతని యందు యావన్ముడికి ఆత్మతృప్తి కలదని ఒప్పుకొనుచు, అతనిని ఆగ్రహించేయుట కాజ్ఞాపించిన ప్రభుత్వమువారు మనకొరకలనెన్నటికి సఫలము చేయరు.

జాతీయవారము

సత్యసర్వరాజ్య సిద్ధిని ఒడయుటకు ప్రత్యేక కార్యక్రమమును తయారు చేసితిమని పండిత నరదామోహన మాలవ్యా గారు కొన్నాళ్లక్రమము చెప్పిరి. మాలవ్యాగారు తిరిగి ఆలోచించి కాంగ్రెసుయొక్క కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకే యత్నించెదమని తీర్మానించుకొన్నారు. ఈ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు కాంగ్రెసునిఘాతమున వెట్టిసాదర్భములందుగాని అతిక్రమించరాదు. దౌర్జన్యరాహిత్యమే ప్రధానసిద్ధాంతమని భావించి కాంగ్రెసుసభ్యులందరు ఒక్కటి ఢిల్లీ కార్యక్రమము ననుసరించి పనిచేయవలెను. దేశమందలి కాంగ్రెసు సంఘములు కాంగ్రెసుసభ్యులు అందరు జాతీయవారములో నొనర్చవలసిన విధులక్ష్యములను గురించి ఈ క్రింది విషయములను గమనించవలెను.

సభ్యులను చేర్చుము

18 సంవత్సరముల వయస్సుగలవారిని అంతయున్ను మించినవారిని అందరిని కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేర్చుటకు యత్నించవలెను. కాంగ్రెసు మతమును వారికి అందరికి స్పష్టముగ బోధించవలెను. స్వరాజ్య సుపాదాకు కాంగ్రెసు సాంప్రదాయము ప్రకారము న్యాయమైనటువంటియు, శాంతియుత మగుమార్గము లవలంబించబడునేగాని సహాయ నిరాకరణము కాననోల్లంఘనము అలంబించబడదని సహకారవాదులు, మితవాదులగు మనమిత్రులతో చెప్పవలెను. దేశమందంతట దౌర్జన్యరాహిత్యమగు కాంగ్రెసుసభ్యులను స్థాపించుటయే మనవిధానోద్దేశమని కాంగ్రెసు ప్రచారకులు గ్రహించవలెను.

అసంఖ్యాకులు గ సభ్యులను చేర్చుట కాంగ్రెసు ఉద్యమములను జరుపుటకే కాదనియు, గాంధీ మహాత్ముని అర్హులైన విడిచింపుటను జూచి అతని సోదర దేశీయులు అతని కార్యక్రమమును పరిపూర్తి చేయుట కిట్లు విశేషముగ కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరెని ప్రపంచమునకు వెల్లడి చేయవలెను.

తలకు స్వరాజ్యనిధి

కాంగ్రెసుయొక్క నిధి ఒకటి. అది తలకు స్వరాజ్యనిధి. ఈనిధికి ద్రవ్యమును విశేషముగ ప్రోగుచేయవలెను. ఈనిధిలో ఎక్కువ ద్రవ్యమున్ను కనుక కాంగ్రెసు ఉద్యమప్రచారము నిర్విఘ్నముగాను, జయప్రథముగాను జరుగగలదు. జాతీయ వారము ముగిసినపిదపకూడ ఈనిధికి చందాలు వసూలుచేయబడును గాని జాతీయవారములో విశేషమొత్తమును చేర్చి కర్తవ్యమును ప్రారంభించవలెను. భారతజాతి స్వయంక నిర్ణీతములను తనమీద విధించుకొనియెడల, తన మనోభావమును నెఱచేర్చుకొనబడును. అప్పుడప్పుడు మర్రిగురకమిట్టి, అఖిల భారతకాంగ్రెసు కమిటీవారు చేసినతీర్మానముల నన్నిటినిచేర్చి పరిచయపరచుచు, ఈనిధియొక్క స్థానిక కర్తవ్యములను చేయుటకు స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘముల కెట్లు సహాయము చేయబడుచున్నదో స్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రీయ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతమును ఆచరణలో పెట్టుటకు, రాష్ట్రీయరాజుడిని రాష్ట్రీయమోసే నెలపుపెట్టుటకు స్వాతంత్ర్యము నిష్పించ వలెనను సమర్థతముతో, తత్సాధ్యమువలె రాష్ట్రీయమోసే వసూలు చేయుటకు మొత్తముతో కేంద్రనిధికి 100 కి 25 చొప్పున చెల్లించ వలసము లేదు. 5 వంతున ఇచ్చిన చాలానని మర్రిగురకమిట్టివా రిట్టివలె విభారము చేసిరి.

యావన్మునికి ఖద్దరు

ఖద్దరు కార్యక్రమములో మనము చాలవరకు అభివృద్ధిని గనుబొమచినను, నేనింతకు ముందు చెప్పినట్లు మనప్రధాననాయకుడు కొరవంత అభివృద్ధిని మనము చూపలేదు. అయిన ఛెరసాలలో ప్రవేశించునసభ్యులగుడ “ఖద్దరు, ఖద్దరు” అనిస్మరించుచుండెను. దౌర్జన్యరాహిత్యసాఫల్యమునకు, మన అస్పృశ్యతా పాపములను నిర్మూలము చేయుటకు, జాతీయ ధర్మములందుదేశీయులకు గలనిర్లక్ష్యభావమును సోపరితమును బాబ్రాలోలివేయుటకు మనభారతభూమికి మహాదైత్యర్యమును, శాంతియును ఇచ్చుటకు రాత్నామే సహాయ పడుననువిశ్వాసము జాతీయసేవ ను మనకు ఒప్పు జేప్పి, తాను ఛెరసాలకు వెళ్లెటప్పుడు మహాత్మునకు అతిగాఢముగ నుండెను. అతనియందు చునను విశ్వాసభ్రాంతివామును జూపకుండ భారతజాతీయందు విశ్వాసము మహాత్మునియందు గాఢభక్తిగల ప్రతిదేశీయుడును తనకు స్వాతంత్ర్యార్థిలావగలదని ప్రకటించుటకు ఖద్దరు వస్త్రధారణమును చేయవలెను. ఖద్దరు బట్టనే గట్టవలెను. వేరేట్టును ముట్టుకొనగూడదు.

సత్యాగ్రహ దినము

మూడేండ్ల క్రిందట తన రాజకీయములను పవిత్రమొనర్చుటకు భారతదేశము నిశ్చయము చేసికొని, ఆదిశలో విముక్తిని బహయుటకు గొప్ప సమరమును ప్రారంభించెను. దేశమందంతట ప్రజలు అదినమును పుణ్యదినముగా భావించి, ఉపవాసము చేసి తదేక ధ్యానముతో ఈశ్వరారాధనచేయ వలెను. ప్రతి సంఘమందలి వారికన్నులేమి, పురుషులేమి అదినము తమ తమ ఆత్మ సావిశుద్ధ్యమున ప్రయత్నింపవలెను. మన జాతీయ సమరమునందు మనయందు కృపగలిగి యుండుము అని అందఱు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించ వలెను. 1919 ఏప్రిలు 18 వ తేదీని తమ ప్రాణములను బలిబువ్వాలావాగులో వర్పించి, తత్ఫలితముగ దేశమున కంతటికి వికారత్యము, సుఖభావ బలము, ఆత్మ పారిశుద్ధ్యము నిచ్చిన హరుల విషాద సంస్మరణకార్యమై అదినము న మన దేశీయులు నేను చెప్పినట్లుచేయవలెను. దేశమంతా ఉపవాసము ఒనర్చి దైవ ప్రార్థనచేసి వారితోమును జరిపి ఆ పుణ్యదినమును గడుపవలెను. వారితోము చేయవలెనని ఎవ్వరిని నిర్బంధింపరాదు. ఇష్టము వచ్చినవారు వారితోమును గమనింపవలెను. ఇతరులను నిర్బంధింపరాదు. ఈ ప్రధాన సిద్ధాంతము నెవ్వరు అతిక్రమింపచకుండ కాంగ్రెసు నాలుగేండ్లు బాధ్యతను వహించుట యుక్తము. మన మనోభిప్రాయము నెఱచే మనకు జయమునొసగుటకు సభ్యులు దౌర్జన్య రాహిత్యము, సహనమే ముఖ్యమని గ్రహించి జాతీయవారములో మనమందర మీ మూడు సర్వణములను సంపాదించుట కాంగ్రెసుతో యత్నించవలెను.

సామాన్యదేశములు

జాతీయవారములో జరుపవలసిన ప్రధానకర్తవ్యమును గురించి కొన్ని ప్రత్యేకాదేశములను ఇయ్యవలసినదని కొందరు కాంగ్రెసు సేవకులు నన్ను ప్రార్థించిరి. ఇట్టి కఠిననిబంధనల నేర్పించుట బహుశః అసాధ్యమైనది. కొన్ని సామాన్య విధులనుగురించి మాత్రము నేను ముచ్చటపడలచియున్నాను.

ప్రతి కాంగ్రెసుప్రచారకునకు

1. జాతీయ వారములో ప్రతిదినము అతడు కొన్నిగృహములకు వెళ్లి కాంగ్రెసు నిర్మాణపు కార్యక్రమమును గురించి వారికి బోధించవలెను.
2. ప్రతిదినము అతడు కొంతమందిని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్చవలెను.
3. ఇట్లు కొందరిని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్చుటకు పూర్వమువారికి కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమును స్పష్టముగ బోధించవలెను.
4. ప్రతిదినము వారడు కొంత ద్రవ్యమును తలకు స్వరాజ్య నిధికి ప్రోగుచేయవలెను. అతడు చందాలను గ్రహించుటకు నుండు ఎట్టిసంఘములం దైనను తప్పకుండ దీనియల నిచ్చితిరవలెను.
5. ప్రతిదినము అఖిలదేశముగ ఒక్కగృహము నందైనను రాత్నామేను ప్రవేశపెట్టుట కతడు బాధ్యుడుగా నుండవలెను.
6. ప్రతిదినము నతడు స్వయముగ వీధులవెంటికి కుద్దరు బట్టను విక్రయించుచు తిరుగవలెను. ఇట్లు చేయునన్నడు కొంత మందిచేత విదేశీవస్త్రబహిష్కారము ఖద్దరు వస్త్రధారణమును చేయించవలెను. చేయవలెను.

ఒక్కవిషయము

కాంగ్రెసు కమిటీలకు ముఖ్యముగ ఒకవిషయమును గురించి నేను చెప్పవలసియున్నాను. జాతీయవారములో కాంగ్రెసుసంఘములు సమావేశపరచునసభలలో ఎట్టిపొత్తికలలోగాని కాంగ్రెసుప్రమాణమును పూర్తిగ సంగీకరించని వాలంటీర్లను ఏవనిచేయుటకును నియమింపగూడదు.

త్యాగదినము

ఇంతటితో నా ఉపన్యాసమును ముగించెదను గాని ఒక్క ముఖ్యమైన సమాచారమునుగురించి మాట్లాడుటకు నేను ముచ్చటపడితిని. మార్చి 18 వ తేదీని మహాత్ముడు ప్రభుత్వమువారిచే నిర్బంధింపబడెను. మహాత్ముడు తిరిగి ఛెరసాలనుండి బయటవచ్చేవరకు ప్రతిమాసము ఈ 18వ తేదీని దేశీయులందరు త్యాగదినముగ భావించి ప్రార్థనచేయుట యుక్తముగ నుండునని నేను నామిత్రుడు రాజగోపాలాచార్యులు గారి ఆంగీకారముతో కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు ప్రాసీదితి. అదిన మేలాటిత్యాగమును జూపవలెనా? ప్రతిభారతీయుడును తనకాదినము వచ్చెడు ఆ బాయమును యావద్భారత లోతుస్వరాజ్యనిధికి ఇచ్చివేయవచ్చును. నిస్సందేహముగ మర్రిగురక కమిటీవారు, దేశీయులందరు ఇంజుల కంగీకరింతు రని నేను దృఢముగ విశ్వసించుచున్నాను.

ఖద్దరుగారు

“మహాత్ముడు కారాగృహమున కేగునపు డిచ్చిన కడపటి ఉదేశము ఖద్దరుప్రతిము. దేశీయులందరును ఖద్దరునే ధరింపవలెను. మొదట జాతీయవారము ప్రారంభమగుటకు కారణము రాలటుచట్టును. దొంగవాడు రాత్రివేళ కిక్కిరు మనకుండ వెల్లగ సారి పోవు నట్లు రాలటుచట్టుమి పుడు చల్లగ జారిపోయినది. స్వరాజ్యము గూడెనుటలే ఎపుడో మనకు తెలియకుండనే చేసారగలదు. గాని మనము మననిధిని దేశభక్తితోను కడు శ్రద్ధతోను నెరవేర్చులెను. ఖద్దరును ధరించుటవలన కర్మసాయకుల దారి ద్రవ్యము తొలగను. స్వరాజ్యము సిద్ధించును. సాధ్యమైనంత వరకు ఖద్దరునే ధరింపవలెనని కలకత్తాన్యాయవాదుల సంఘము వారు గూడ తీర్మానించిరి. సాధ్యమగునంతవరకు అను హంస పారు వెట్టుటచే భవి అధికముగ జరుగనని ఆసించుటకు వీలులేకుండ పోయినది. మనఃపూర్వకముగ పని చేయవలసిన వారు ఆహుదావాదు ప్రమాణపత్రమున సంతకము చేసి తిరుగులేని విధేయతతో దాని ననుసరింపవలెను. దేశసేవగా ఖద్దరు గట్టదలచినవారికి ఖద్దరు బట్టల నిచ్చుటకు జాతీయ రాష్ట్రీయమండల కాంగ్రెసు సంఘములవా రేర్పాటు చేసిరి.

సరోజినీదేవిగారు

జాతీయవారమున మనము చేయవలసిన వానిని సర్వయు చేయు రీతినిగూర్చియు నేను పఠించుచున్నాను గురవారిచట తెలిపి యున్నాను. ఈ మధ్యనే పితృలగావ ఆంగ్లదేశము నుండి యివటికి వచ్చిరి. “ఆ దేశమున నిటీవల నొకసభ జరిగినది. అసభకు లాంకుమైగిలోని కోటిశ్వరులు పలువురు వచ్చిరి.

ఇద్దరు వ్యాపిగారు వారు చాలశీత జెందుచున్నారు. ఇండియాకు ఎటులైన స్వరాజ్యము నిచ్చినచో బీదేశము బహిష్కారము తొలగవచ్చునని వారి ప్రభుత్వ నూచించి"రని పిత్తా లు గారు నా కె రి గిం చిరి. ఈ స్వ దేశి యుద్ధమును మొదలు పరిహసించిన వారుగూడ నిపుడు దెగడొందుచుండుటచే నీయుద్ధమును ప్రారంభించిన మహాత్ముని దూరదృష్టి దేశియులకు నుత్తరమైనది. నీదలపట్ల గాఢతమాను రాగము మహాత్ముని కలదని స్పష్టమైనది. గాన సర్ విలియం విన్సెంటుగారు చెప్పిన ప్రకారము భరతదేశ నాయకులలో పూజ్యతముడగు మహాత్మునిపట్ల మనకు గాఢతమైన నున్నచో కృతజ్ఞత అవంతమైన నున్నచో, దేశభక్తి అణుమాత్రమైన నున్నచో ఇద్దరు సిద్ధాంతమును దేశమునం దంతటను సంపూర్ణముగ వ్యాపింపజేయుటకు మనము మనకుగల యావచ్చుకొని వినియోగించవలెను. ఇద్దరుచీరలను కట్టుకొనిన పరువుచుట్టలకలె నుందుమని కొందరు స్త్రీలును బుట్టబొమ్మలకలె నుందుమని మరి కొందరును నాతో చెప్పిరి. బుట్టబొమ్మలకలె నున్నను పరువు చుట్టలకలె నున్నను నష్ట మేమియును లేదు. బానిసలకలె మాత్ర ముండకున్న చాలాను. (పార్లమెంటు). విదేశీబట్టలను కట్టుకొనుట బానిసత్వమునకు చిహ్నము. (పార్లమెంటు). స్వేచ్ఛగ నగ్నతతో సంబంధించుటగూడ మహా గౌరవమే యగును గాని విదేశీబట్టలను ధరించుట మాత్రము అది ఎంతగానూ గౌరవము సాగును గను మృదువుగను విలువ గలవిగను యుండిననుగూడ నది మహాపాతకమును బానిసత్వమునే యగును. (పార్లమెంటు). గాన మన కుటుంబములోని వారును యితరులునుగూడ ఇద్దరు బట్టలనే ధరించుట ప్రోత్సాహ పరుచుటకు మనము గట్టి ప్రయత్నమును చేయవలెను. సుబర్బత్తి చెరసాలలో నున్న మహాత్ముని సందర్శించుటకు తైళ్ళులు వందలకొలదిగ వెళ్లుచుండవారినిబాచుట నేత్రవర్తముగ నుండెను. "సాదరి! బాట్టమునై నూలువడుకుము" అని ప్రతిస్త్రీని, "సాదరి! ఇద్దరుబట్టలనే ధరింపుము" అని ప్రతిపురుషునకును ఆపుడు మహాత్ముని బోధించెను. అది యే దేశి యులకు మహాత్ముని సంగిన కడపటి ఆదేశము. మూడేండ్ల క్రితము మహాత్ముడిచ్చిన ఆదేశముగూడ నదియే. ఇద్దరును ధరించినవకు స్వరాజ్యము తప్పక లభించును గట్టిసమృద్ధి మహాత్ముని సహచర్యములను మనకందరకు సుధావహిని యంత్రులల పరిశ్రమలను కోట్లనాడించిన యొక ధనాద్యునితో నేను నేను ముచ్చటించితిని. "జేతి నూలుబట్టలయందు ప్రజలకు కోరికను గలిగించుటయే మహాత్ముని కావ్యములం దక్కడక మైనది. నాబంధువులందరును ఇద్దరునే ధరించుట నేనేర్పాటు చేసితి"నని ఆతడు నడిచెను.

మహాత్ముని సుదేశమును నేను దేశీయుల కందరికిని తెలుప గోరుచున్నాను" స్వార్థత్వాగమును కష్ట సహిష్ణుత యను స్వరాజ్యసిద్ధికి ముఖ్యసాధనములు. కష్టసహిష్ణుత చాల కాలము క్రిందటనే ప్రారంభమై జరుగుచున్నది. ఇంకను జరుగ గలదుగాని యీ వాక్యము మన మొప్పుననే త్యాగకన్యాభవములకు చిహ్నముగా నుండవలెను.

శ్రీరామనవమి

జాతీయవారము శ్రీరామనవమినాడు ప్రారంభమగును. కాన ఆనాడు దేశి యులందరును పవనింప దగును. రామరాజ్య మేచ్ఛడకలెనని మహాత్ముడు సదా నుడుపుచుండును. ప్రాచీన పద్ధతిగాదు నవీన కాలావశ్యకతలకును నవీనదృక్పథమునకును అనుగుణ్యముగను నవీనాశయములకు తృప్తికరముగను రామరాజ్యము మరల నేర్పడవలెను. మన మితరుండి మనమ చేసినపుడు దేశసేవకు మనము దీక్షాకంఠమును భరింపవలెను. ఈ వాక్యముగోచించు దేశ సేవనే చేయుటకు వ్రతదీక్షకు పూనులెను. భారతీయు 13 ననో 14 ననో జరుగును, అంతటితో మనము కంఠవివర్జిత మొకరింపగూడదు. స్వరాజ్యము మన కొక వత్సరములో నలనే వచ్చినను లేక ఆరేండ్లవరవాత నచ్చిననుగూడ మనమిపుడు చూపుచున్న దీక్షనే అపుడుగూడ మామెదలని ప్రపంచమునకు మనము ప్రకటింపవలెను. మహాత్ముడు సత్యాగ్రహ చరిత్రను నామంచుచున్నాడు. తనకు కారాగృహవాసము తటస్థించినసిగ్గుట వచ్చిన ప్రభుత్వాతీయవారమున దేశీయులచేసిన దేశసేవ నిరూపణకు మహాత్ముని వాచకమును వ్రాసు గలుగునట్లు మనము ప్రయత్నింపవలెను. దీనినిగూర్చి యొక ప్రసంగములతో పనిలేదు. ప్రపంచమును కావ్యభీరత్వము నేవెల్లడించెను. మహాత్ముడు సుబర్బత్తి చెరసాలయం దొసంగిన నేరొక సందేశమును మీకు తెలుపగోరుచున్నాను. "నిరవధమున అండ్లములును నిర్భీతిగ నుండగల్గునట్లు బాంబాయిపౌరులు మె

రైల్వే ప్రమాదము

కలకత్తా, నుండి లాహోరుకుపోవు పంజాబు మెయిలు రిక తేది రాత్రి, కలకత్తాకు 174 మైళ్ల దూరముననున్న మధుపురమున స్టేషనువద్ద పట్టాలనుండి తొలగాన, ఇంజను అర్హప్రయాణికులచోగింపార్చు మెంటులు 50 అడుగుల ఎత్తుగ నున్న రైలు కట్టనుండి క్రిందికి పడుటచే భయమయ్యెను. ఇంజనును పని చేయుచున్న వా రందరు, ఇరువురు ప్రయాణికులు మెయిలు పోస్టులుజమాను మరణించిరి తెలియుచున్నది. మరి కొందరు ప్రయాణికులకు ఆధికముగ గాయములు తగిలినవి.

వివరములు

మధుపురమునకు మానుపైల్లమున జంపంతి అననది యున్నది. అచట రైలుకట్ట కొంచము వంకరగను ఎత్తుగను నుండును. సాధారణముగ నీలమునందు బండ్లు ఆరివేగముగ పోవుచుండును. ఈ మెయిలుబండిలో 30 మొదటికెలగతి ప్రయాణికులు 45 రెండవతరగతి ప్రయాణికులు, నూరు ఇంట రిక్విడెంటు తరగతి ప్రయాణికులు ప్రయాణము చేయుచుండిరి. ఇందు అధికసంఖ్యాకులు భారతీయులే. పరిశీలించి చూడగ ఎవరో దుర్మార్గులు పట్టాలనుభ్యసండు జాయింట్లను దండెరకుటచే యీ ప్రమాదము సంభవించినట్లు తెలిసింది. మకణించిన ఇరువురు భారతీయప్రయాణికులలో ఢిల్లీవాస్తవ్యులగు ఛోటీలాలు నారాయణగారొకరిని తెలియుచున్నది. రామనాథనుసింగు అను మెయిలు సార్వరు, డ్రైవరు ఇరువురు హిందూపైలు మెయిలు మరణించిరి. అంగ్లేయ ప్రయాణికులలో వి. సి. యన్ ఆఫీసరు అగు సి. కింగు, అంబాలావాస్తవ్యులగు రాడ్రిక్స్ సతీషి 15 సంవత్సరముల యువకుడగు అర్బు గార్లకు మంచిగాయము తగిలినది. భారతీయ ప్రయాణికులలో అ నేకులకు గాయములు తగిలినవి గాని వివరము లింకను తెలియలేదు. వీరందరు మృత్యువును వైద్యశాలయందున్నారు. రైలు మార్గము సరిచేయుటకై, బండ్లు సమముగనడచుచున్నవి. క్రిందపడియున్న ఇంజను పరిశీలించి చూడగ బండి నిలుపుటకు డ్రైవరు ప్రయత్నించినట్లును అతని ప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెననియు తెలియవచ్చెను.

ఏజంటు ప్రకటన

ఈక్లుబంధియును రైల్వేవిజుటు యాక్రింది ప్రకటనము గా విందిరి. — డ్రైవరు, బ్రేవమాను, ఇరువురు పైలుమెయిలు, ఛోటీలాలు నారాయణగారు, మరియొక భారతీయ ప్రయాణికుడు సి. కింగు వి, సి. యన్ (పంజాబు) రాడ్రిక్స్ సతీషిని మరణించిరి. మరణము చెందిన డ్రైవరు కూపురుగారు మిగుల నేర్పుతో బండిని ఆపుటకు ప్రయత్నించుటచే మరణించిన వారిసంఖ్య గాయములు చెందిన వారిసంఖ్య మిగులస్వల్పమయ్యెనని డిప్రీప్రట్రాఫిక్సు నూపరింకెండ్లెంటుగారు తెలుపుచున్నారు. రాత్రి 2 1/2 గంటలకు మరెయికు బండి తేటడెను. అందు ప్రయాణికులు వెళ్లిరి.

రైలుపత్రిక: రెండు వేలరూపాయల ధరావతు గోరుట

"మాకు సహకారముగ నున్నట్టియు, బ్రాహ్మణేశ రోడ్డుమునునకు జేదోడుగ నున్నట్టియు రైలుపత్రిక యిటీకల కెనియా కాలనీల విషయమై ప్రకటించిన వ్యాసము నాడే పించుచురు. 2000-0-0 ల ధరావతు నేల పుచ్చుకొనగూడదని గుంటూరు మండల కరగ్రామాగారు సదరు పత్రికాధిపతిని గోర్ఖిల్లుగ తెలియుచున్నది." అని న్యాయాధిపతి గ్రామము చున్నది.

పోన్నూరులో ఆరెమ్మ కాబడిన పాతూరు చిట్టిగోనయ్య గారును, వారణాసి వీరరాఘవస్వామిగారును జామీ నిచ్చి నటులను, మొదటివారు విదేశబట్టలను ప్రకూడదనిబోధించుటండ స్వదేశిబట్టల వర్తకము చేసికొనవచ్చునని నలుకత్తెలగారు చెప్పినట్లుల ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

లంగవలెను" అనునదియే అసందేహము నీనితో మహాత్మునితో గమనము సంపూర్ణమగు నని కొందరు తెలుప వచ్చునుగాని మహాత్ముని సందేశములందరి అగ్రగణ్యమనియే నాకభిప్రాయము. మన యుద్ధమున నిరంకుశులకును ముఖ్యమైన రాయలులకును గూడ తావు కలదు. సహన, ప్రేమదృక్పథముల నవలంబించి అసహాయవాదులు తమకు ప్రతికూలు లగువారిని గూడ మతపరుచుకొన గలిగిరిని చరిత్రయందు స్థిరభిధాన మేర్పడుగాక అని సహజసిద్ధి జేవిగారు నడిచిరి.

ఓవరుసీరు రాజీనామా

(గుడివాడనుండి గూడూరు రామచంద్ర రావుగారిల్లు వ్రాయుచున్నారు.)

నెల 1 కి 150 మైలు మొదలు 175 క్షలకు వేతనము వైతనమును ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి రాజీనామా మొదలుతో జరపరచి పంపుచున్నాను. పోదనూరులో జరిగిన మాపిలాఘాతములను వీరు స్వయముగా వీక్షించియున్నారు. ఈ ఘాతములు వీరికి ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునందు ఏకగింపు కలిగించి మార్పు దేశసేవ చేయవలెనను ఆభిలాషను గలిగించినవి. మహాత్ముని శిక్ష యందుకు మరింతతోడయి ఒక తుణుకుయిన ఉద్యోగము నందుండట దుర్బలముగా దొచ్చింది. తుదపూర్వవిధానముకై చరక నుగ్గులు ఆధారమున వైన వీరు కర్నూలులో నిరాడంబరమును శాశ్వతమునగు మాతృ సేవచేయడలించి యున్నారు కె.పున్నయ్య యం. వెం:ట్రావుగార్లవంటి స్వార్థత్వాగులు లభించుట వైవ మొనగూర్చు లాభములలో ముఖ్య వయినదిగా భావించుచున్నాను. వీరి ప్రాభుక్రింద మౌనబాధ నివాక కావ్యము జయప్రదముగ నె: సేవగాక!

* * * * *
రాజీనామా
జిల్లకువల్లి, డిపార్టుమెంటు ఛీఫ్ ఇంజనీరు గారికి
చేపాతు—మద్రాసు

అశుభ్య సైందనలాతియొక్క, రాజకీయ, చరిత్ర, నైతిక, ఆభివృద్ధి, ఆశయములయెడ ఆదరణ మాపనటియు నా గురువులగు గాంధీమహాత్ముని శిక్షకు ఏ ప్రభుత్వవిధానము తొడ్డుడెనో అట్టి ప్రభుత్వముయొక్క ప్రస్తుత పద్ధతికింద, నామ:స్సాక్షి ప్రేక్షణల ననుసరించి యొక నాకరిచేయుట పాపమని యెంచి నాపనికి రాజీనామా నేడు యిచ్చుచున్నాను. దీనిని లక్షణం ఆమోదింప గోరుచున్నాను. ఇ దిలి ఫలితముల ననుభవించ నిడుడను.

కలైయ్యూడి } చిత్తగించవలెను.
బొన్నూరుపోస్టు } తమ విశ్వాసావర.
గుంటూరుజిల్లా } మునగంటి వెంకట్రావు
30-3-1922 } నెలపునెన్ను ఫస్టుక్లాసు రివరసీరు

వేలూరు సెంట్రల్ జయిలునుండి

18 మంది ఖయిదీలను కడలూరుకు మార్చుట
వేలూరు సెంట్రల్ జయిలునుంచి యారోజున యీ క్రింద ఉదాహరించినవారలను కడలూరు జైలుకు ట్రాన్సుఫరు చేసి సాయంత్రం 6 గంటలబండిమీద తీసుకొనివెళ్లి నారు.

(1) శ్రీయుల్ చివురుల శ్రీరాములుగారు, బెటవాడ, వీరు గుంటూరు జిల్లాలో పనిచేసి కడపజిల్లాకు వెళ్లి అచ్చట మహాత్మ గాంధీగారి ఆగమనమునకు తగు ఏర్పాటులు చేసి అచ్చట ౧౦౮ వ సి. పి. సి. ప్రకారం ది 14-10-21 మొదలు 13-10-22 వరకు ఒక సంవత్సరం సామాన్యశిక్ష వేయబడి వేలూరు జైలుకు పంపబడిరి. వీరు చాలా అస్వస్థులుగా నున్నారు.

- ౧. పి. రామమూర్తిగారు, కడప,
- 3. జి. వీరభద్రరావుగారు, కడప,
- ౪. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెల్లూరు,
- గి. ఆర్. రామకృష్ణయ్య, నెలం.
- ౬. యస్. సుందరరామయ్య, చిత్తూరు జిల్లా.
- 2. సి. హెచ్. వెంకోబరావు,
- ౮. ఆర్. రామసుబ్బయ్య, నెల్లూరు.
- ౯. సి. కృష్ణ బ్రహ్మం, చిత్తూరు.
- ౧౦. సి. హెచ్. లక్ష్మీనరసింహం, నెల్లూరు.
- ౧౧. జి. వెంకటసుబ్బయ్య.
- ౧౨. సి. వి. రంగం శెట్టి, చిత్తూరు.
- ౧3. అబ్దుల్లా సాహేబు, నా. ఆ. జిల్లా.
- ౧౪. అబ్దుల్ వాహబు సాహేబు.
- ౧౫. మహమ్మద్ గౌస్ పతేకా సాహేబ్, ఆంబూరు.
- ౧౬. మదారుసాహేబు, తిరుపతి.
- ౧౭. మహమ్మద్ గౌస్, మదరాస్.
- ౧౮. కె. మదాచారి, తిరుపతి.

యీ ౧౮ మందిని ట్రాన్సుఫర్ చేసి పంపినారు. (నిలేఖ కుడు) 3-4-22.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారిచే రచింపబడినది

గ్రంథములు— నాటకములు

నర్మదాపురుషస్థియము	0-12-0
రాధాకృష్ణనాటకము	0-8-0
కోకిల	0-12-0
విప్రనారాయణ	0-12-0
వనవాసరాఘవము	0-12-0
విజయరాఘవము	1-0-0
కళ్యాణరాఘవము	0-8-0
బుద్ధబాధసుధ	1-0-0
వృద్ధవివాహము ప్రహసనము	0-8-0
హాస్యవల్లరి	0-12-0

(అచ్చులో నున్నవి)

సాక్షి 1 వ వాల్యూము, 2 వ వాల్యూము, మూడవ వాల్యూము. [3513]

పూర్ణిమముద్రిక— నాటకములు

వలయువారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులు గారికి పితామహం అని వ్రాయవలెను.

స్వరాజ్య పద్యములు, పాటలు.

1. మహాత్మాగాంధీ ప్రబోధపద్యములు 0-1-0
 2. మహాత్ముని దివ్యవాణి (నవనము) 0-1-0
 3. భారతమాతచలుకులు (పాట) 0-1-6
 4. స్వరాజ్యాదోళనము (నవనము) 0-1-6
 5. దేశీయపదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
 6. ఆంధ్రపాపము (పద్యరత్నములు) 0-2-0
 7. పంజాబుపాట (బొబ్బిలి కళనలె) 0-2-0
 8. దేశీయ కీర్తనలు 40 (పాటలుగలవు) 0-3-0
 9. రామదండుపాట (రాధామజన) 0-3-0
 10. స్వరాజ్య ప్రబోధపద్యములు 0-3-0
 11. మహాత్మాగాంధీ జీవితము 0-3-0
 12. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు (60 గలవు) 0-4-0
 13. లోకమాన్య బాగం తిలకు హరికథ 0-8-0
 14. స్వరాజ్యదర్శనము (కాంగ్రెసుకథ) 0-8-0
- ఇతర స్వరాజ్యగ్రంథములు మానద్ద గలవు
స్వదేశపు స్త్రీకళా, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

“కాంతామదహరణి”

అను యువానీ వైద్యకాశ్రమకారులు తయారయిన ఇంద్రియప్రస్థికి దివ్యమైలేహ్యము— బలహీనత కాట్టచేతులు లాగుట, రతిలా శిశువులనము, సోగొట్టి, నీర్యక్ష్మిని ఆమితముగా గలుగచేయును. పరిక్షి జరిపించు మీ కే తెలియును.

కల 1 డబ్బా 4-0-0

“నెగరోగనివారిణి”

8 విభములగు నెగవ్యాధులు, యెంతకాలము నుంచి జీర్ణించియున్నను, కీనినీవించిన 8 రోజులలో నిశ్చేయముగా నివారణయగును. అట్లుకాదని సామ్యు వాపసుజేయబడును. 1 సీసా రు 1-0-0

ది రెడ్డి అడు కంపెని, గోపాలపురం,

[8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

ఆయుర్వేద చంద్రిక

ఇది మానున కొకటికంటెను సంకల్పరమునకు 12 గుచ్చములుగా ప్రమరించబడును. ఆరోగ్యసంబంధముగ, ఆయుర్వేద సంబంధ మగు వైద్య పర్యయ లన్నియు కరతలాపకముగా చూపించుచుండును. ప్రతివాయు, ప్రతివైద్యుడును, చూడదగినది. 2 అణాలు విశేష లంపిన మాదిరి ప్రతిక యుచితము.

సంకల్పర చంద్రికా రూ 3-0-0. దరఖాస్తు వెంట కంపెనలయను. లేక వి. పి. గా పంపనున్న పంపెదము.

గ్రంథాలయములకు మాదిరి సంచిక యుచితము.

మేనేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద గ్రంథమండలి,

8361 (3) పెరిజేపి - నెల్లూరు జిల్లా

దేశీయులకు నిజ విజ్ఞానము

మలబారునందలి మాస్టాతిగర్రాటు ముగిసెను. అచ్చట రాక్షసపిశాచము మానవునియందు ప్రవేశించి భక్తిపూరిత మతావేశము మాత్రగా గొని, మానవుని నైతిక భౌతిక సంపదలను నాశనమొనర్చు కార్యముల నొనర్చుటయందు దళకు గల కేరీని ప్రదర్శించి సంపూర్ణముగ విజృంభించి ప్రళయతాండవ మొనర్చి చివరకు కేరీయూడిగియందు డెను. మలబారునందు మాపలాలోనిన భీభత్సమునకు వార్తాప్రతికలే సాక్షిభూతములు. కాని వానితో మన కేచ్చట సంబంధములేదు. బలవంతముగా మహమ్మదీయ వతమునందు బలపురోహదిన చాలవందల హిందువుల విషయము, మోపాలలచే చవవిత్తములొనర్పబడిన దేవాలయముల విషయముమాత్రమే మన మిప్పుడు విచారించ బోవుచున్నాము.

మానవునియందుగల భగవద్రూపము, జరిగిన నష్టములను పూర్తిజేయుగలదను విషయమును నిరూపించవలసిన యవసర మిప్పుడు దట్టపించెను. భగవంతుని జేరుట కొన్నిచే మార్గమును తప్పు అభిప్రాయ మిదివరకున్న యెడల దేవుని జేరుటకు అన్ని మతములును వేరువేరు మార్గములు మూత్రమేయను విషయము నిప్పుడు వెల్లడింపవలెను. మహమ్మదీయ సోదరుల యెడల మనకు వ్యేషము లేదు. ప్రజలగుంపునకు ఆవేశ మెత్తినప్పు డిట్టి కార్యములు సుసాధారణములే. మహమ్మదీయతమునందు గూడ విశేషలగు నాయకులు ఈ ఘోరకృత్యములను నిరసించి తీరముగ ఖండించిరి. మనము మహమ్మదీయలకంటె 13 మాడు చొప్పున నధికముగనున్నను లేక మలబారునందు వలె నధిక సర్వ మున్నను మనము మన గృహములను స్త్రీలను గతించుకొనలేక నిస్సహాయస్థితియందును ఆసంసిద్ధముగను నుండుటకు కారణమేమియని తీరముగ మనము విచర్చింపుకొనవలెను. హిందువులందుగల ఆశ్రమతీయ సోమరితనమును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రియందులోపమును గల్గించుచున్నది.

జొంబయినగరమును కార్యము సుఖమును ఈపుకన్న రాజ్యకార్యమున కప్పుడే ప్రారంభించి మలబారునందు వర్షమతి వివేకత తేకుండ భౌతికవిషయములందు బాధితులకు సహాయ మొనర్చుచున్నది. కాని అన్నిటికంటెను ముఖ్యాశ్శక్తి మైనకార్యమగు, మహమ్మదీయమతమునందు బలవంతముగ గల్గుకొనబడినహిందూ పురుషులకును స్త్రీలకును పిల్లలకును గాని సంపదల నీవ మత సంబంధ మగు సహాయముయొక్క యావశ్యకత ప్రబలపృష్టిని తగినంత నాకర్షించి నట్లుతేదు 2 వంశ ఈకార్యము జొంబయివారిచే నియమింపబడిన విభిన్నపద్ధతులుగల మలబారు సహాయసంఘమువారు జేబూనుట భాగ్యముగా నుండవోవారు. మనము మనవంతు కార్యమునకు గడచి, బలవంతముగా మహమ్మదీయమతమునందు గలుపబడిన హిందూబాధితులకు మతసంబంధముగ కారణ నొసంగి జొంబయిచే ప్రారంభింపబడిన కార్యమును పూర్తిజేయవలెను.

శ్రీ లక్ష్మణుడు కేరకరావాయలుగారును దాక్షుడు కుర్తికొటిగారును హిందూభక్త్యశాస్త్రములకు పరిశీలించి, కొన్ని ప్రామాణ్యత కర్మల నొనర్చి బలవంతముగ మహమ్మదీయ మతమునందు గలుపుకొనిబడినవారిని తిరిగి హిందూమతమునందు నాతివారి వర్ణములందు జేర్చుకొనవచ్చునని అనుమతి నొసంగిని తెలుపుట కానిందించుచున్నాము. ఈ విషయమును నిచ్చట నొకసభ జరిగెను. దానికి శ్రీ జగద్గురు శివకావాయలువారే యధ్యక్షత వహించిరి. వారి యుద్బోధనతోడనే, దేశీయులు తమతమ ప్రదేశములనుండి ఇందులకు సహాయ మొనర్చుకలె నని మేము ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ కార్యముయొక్క పవిత్రతను, ఆవశ్యకతను గమనించి హిందువు లందరును తమ సహాయ మొనర్చుకలె ప్రార్థించుచున్నాము. ఇట్టివాదనందిన పురుషులకును స్త్రీలకును పిల్లలకును ప్రామాణ్యత కర్మల నొనర్చుటకు దేవాలయములను తిరిగి పరిశుద్ధ మొనర్చుటకును అధ్యయన వివిధ సేవకార్యముల క్యయనుగునని అచనా మేయబడెను.

వైదికశాసనము తొలగిపంపడెను. ఇప్పుడు మన ప్రచారకులు జల్లాయందు మారుమూలలకుగూడ వెళ్లి అచ్చట బాధపడుచున్న ఇట్టి హిందువులను దీక్షించి వచ్చి వారికి సహాయ మొనర్చు వీలుండును.

ధనివలును బీదలను అందవల దను శక్తిగలది కార్యముల నొని సహాయము గావించుకలె నమ్ముచున్నాము.

జి. ఎం. చిట్టావీను

ఎస్. బి. కేసు

జి. ఎస్. కవర్తి

భవానీశ్వర

బి. ఎస్. ముంజి

సూచన:—విరాళము లన్నియు ఎస్. కమ్రానువారు, భద్రా, నాగపూరు మధ్యపరగణాలు అని పంపినయెడల కడిదు లంపబడును. ఈ విషయమై యుత్తరప్రత్యుత్తరము లన్నియు దాక్షుడు ముంజి నాగపూరు మధ్యపరగణాలు అని వ్రాయవలెను.

కావలెను

మాదివ్యేషధములను అమ్ముటకు ఏడొట్లు.

- (1) శుక్ల మేనానివారణ మాత్రలు.
- (2) మూర్ఖునివారణ మాత్రలు.
- (3) ధాతువృద్ధిలేహ్యం.
- (4) అన్నిరూప మాత్రలు.

మంచిలాభమును పొందగలరు.

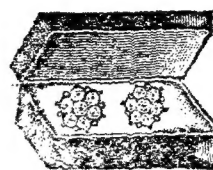
3473

M. V. R. RAMACHANDRA ROW,
Market Tank, COCONADA.

భట్టి విక్రమాదిత్యుని కథలు

21 నిలడుపేజీల పటములు. 486 పేజీలు నిండు క్యాలి రో టైండు, అబొలగోపాలము చమనగిన తెలి. రసవంతముల చమత్కారమును అయిన కథ లన్నియొగలవు ధన 2-4-0 వి. పి. ఖర్చు 5 అణాలు.

ఎలక్ట్రోబంగారుగిలు ఆభరణములు

ఇమియన్, టైమెండు ప్రకాశ వంతము 2 1/2 మాత్రకు 500 చూ మతిచ రగినవి. బహునాణ్యమైనది. ధరలు కారువాక. 7 తెల్లగాళ్ల కమట్లు వెర్షన్లు 2-12-0 ఇతరమాదిరి చిన్న వైజు 2-8-0 150 గజ్జలు కట్టక మేయకపు ట్టేర్నిగ్రహము కలిగిన వడ్డ్యాణము 3-0-0 (నెంచి కృతానులందరు 8-0-0 నెంచి కృతానులందరు 5-0-0 3 పేట గడియారం గొలుసు 2-0-0 వి. పి. కమట్లు ప్రత్యేకము. వలయువారు ఈ ఆద్రుకు వ్రాసిన కేటలాగు పంపబడును.

కె. నాదముని అంతు సర్దు,

(2792)

164 చై నాబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

అయ్యర్వేదబోషధాలయము

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన హిందూశాసనమును స్థాపించబడియుండు

స్థాపితము 1881 సం॥

అతంకనిగ్రహ బోషధాలయము వారి వ్రాయు నాండ్రకు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధి వర్ధిల్లు ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు 2 వా కోరకనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము

మాయొక్క ప్రతి బకటి కావలెయు ననిన

అతంగనిగ్రహబోషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేసి.

భృంగములక తైలము

(వైద్యచింతామణి)

భృంగములక తైలము:— కొన్నిరు మర్దనచేసినను ముక్కలలో ప్రతినిమయకు నశ్యముచేసినను రోగోగములను బోగొట్టును.

భృంగములక తైలము:— తలకు పట్టించిన కంటి రోగములను బోగొట్టును.

భృంగములక తైలము:— ఆపస్తంబరోగమును ఉచ్చాది రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

భృంగములక తైలము:— తల వెండ్రుకలను తుమ్మి దలనలె నల్లగాచేయును.

4 బొళ్ళుల సీసా వెల రూ 1

1 పాను ,, ,, 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎం. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

19, హాన్ రోడ్,

మాంటు రోడ్ - మదరాసు.

(బుధ)

